

SLOVENSKI NAROD.

Tehtaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželno za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petič-vrata po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Sklepi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnitvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnitva telefon št. 55.

Javen shod političnega društva „Edinosti“

se je izvršil včeraj v „Narodnem domu“ pri Sv. Ivanu dostojno in sijajno. Mnogobrojna udeležba spričuje, kolika ogorčenost vlada med Slovenci radi znanega sklepa mestnega sveta tržaškega, ki je v seji dne 26. sept. t. l. sklenil ustanoviti v Sv. Ivanu italijansko ljudsko šolo. V Sv. Ivanu nahajamo sedaj slovensko ljudsko šolo (komunalno) in letos na novo ustanovljeno šolo od „Lega nazionale“, združeno z otroškimi vrtem. Že v seji dne 31. julija 1903 je sklenil mestni tržaški svet, da ustanovi na slovenski ljudski šoli italijanske paralele. Tržaško namestništvo je na protest Slovencev s sklepom 13. septembra 1903 št. 22.198 zabranilo izvršitev tega sklepa. Rekurz tržaškega mestnega sveta zoper ta odlok je naučno ministrstvo potrdilo z odlokom dne 11. julija t. l. št. 20.910, z motivacijo, da z ozirom na številom otrok, ki zahajajo v laške šole, na daljavo mestnih italijanskih šol in prenapolnjenost teh šol ni priporočljivo, da bi se za učne potrebe (italijanske v Sv. Ivanu ali Vrdeli) poskrbelo s paralelkami. Z ozirom na to čudno motivacijo je komisija za javni pouk dne 26. septembra t. l. v seji mestnega sveta predlagala, naj se mestni svet poprime ministerjalnega odloka in njegovih razlogov in ustanovi pri Sv. Ivanu samostojno italijansko šolo, kateri predlog so kamoristi sprejeli z velikanskim veseljem. Zoper ta sklep so slovenski davkoplačevalci vložili jako oster protest na tržaško namestništvo in danes so tudi na shodu energično protestirali zoper to nemoralno postopanje tržaške kamore, ki jo avstrijska vlada podpira v iredentovskih stremljenjih. Po pozdravnih besedah predsednika shoda, g. Colica, je dr. Slavik, ki je tudi v mestnem svetu dne 26. sept. t. l. pošteno posvetil italijanskim pre-

napetežem ter jim s svojimi argumenti zaprt vročo italijansko sapo — temeljito pojasnil to čudno vprašanje glede italijanske šole pri Sv. Ivanu. Najprvo je razložil velikanski nesmisel ministrskega odloka, ki je laški kamori ondi prepovedal italijanske paralele, ker jim pristojna — po mnenju avstrijskega ministra — večja pravica, cela šola. Avstrijsko ministrstvo je v tem slučaju podobno sodniku, ki odbije tožniku tožbo, recimo na plačilo 10 K, radi tega ker se je pri pravdi izkazalo, da mu toženec dolguje ne deset, marveč — dvajset kron. Iz tega lahko vsakdo izprevidi, da je avstrijska vlada bolj italijanska kakor tržaška kamora. Dr. Slavik je potem na podlagi statističnih podatkov dokazoval, da v Sv. Ivanu sploh ni italijanskih otrok. Kje pa so ti Italijani? Pri zadnjih občinskih volitvah je dobil italijanski kandidat 29 glasov, pri zadnji državnozborni volitvi v 5. kuriji pa je dobil italijanski kandidat le 19% vseh pri Sv. Ivanu oddanih glasov? Kje so tedaj otroci teh Italijanov, katerih nikjer ne morejo zaslediti in ki jih tudi danes na shodu ne vidimo? Če se ministrstvo vkljub temu sklicuje na pedagogično-didaktične razloge, češ, da je 600 otrok v Sv. Ivanu brez italijanske šole — (Klici: Kje pa so ti vladni otroci?) se pa s tem Marchetovo ministrstvo bje samo sebe po obrazu. Kajti če v mestu Trstu taista vlada ne dovoli za 2000 otrok niti ene šole, se pač o kaki pedagogično-didaktični pravici avstrijske vlade ne more govoriti. Iz tega lahko sklepamo, da avstrijska vlada za 600 imaginarnih italijanskih otrok hoče bolj skrbeti kakor za 2000 šolskih učencev, katero že skozi 25 let pošilja v svojih razlogih iz svetovnega mesta Trsta v bližnje vasi, v vaško okolico! Radi tega naj se sedaj vlada že enkrat izjavi, ker je vložil protest in ker se tudi glede slovenskih šol bliža rešitev. Mnogo nam ni upati, ali če se zgodi še enkrat ta krivica in se nas Slovence vkljub vsem 25-

letnim prošnjam zapodi, potem si moramo pomagati sami in poskrbeti najstrožji bojkot laških šol.

Ob koncu svojega govora predlaga resolucijo, ki je bila sprejeta soglasno in ki se glasi:

Javni ljudski shod, zbran pri Sv. Ivanu dne 10. oktobra 1906, protestira odločno proti nameravani ustanovitvi samostojne italijanske šole pri Sv. Ivanu ter pozivlja vlado, da sistrina dotični sklep tržaškega mestnega sveta, ker ima nameravana italijanska šola pri Sv. Ivanu političen, raznarodovalen namen, ker ni za skoro izključno slovenski okraj Sv. Ivana potrebna, ker ustvarja za tržaške Slovence krivico v političnem in ekonomskem oziru in ker ustvarja očito kršenje naravne ravnopravnosti z obzirom na postopanje nasproti tržaškim mestnim Slovencev, katerim se za več kot 2000 šolskih otrok odreja že 22 let zahtevano slovensko ljudsko šolo.

Opomniti moramo, da se je poprej oglasilo k besedi še več „Ivančanov“, ki so dali svoji ogorčenosti energičnega in neustrašenega duška. „Veselo znamenje“ na tem shodu smo opazili tudi v tem, da je na shodu pri Sv. Ivanu — kjer mislijo klerikalci, da jim cvete najlepša pšenica — g. Franc Glavič med velikanskim pritrdjevanjem obsojal slovenske klerikalne poslance. Ko je govornik zaklical „Proč z dr. Šusteršičem“, završalo je po celi napolnjeni dvorani, da je bilo veselje. Znanega „Slovenčevega“ dopisnika iz Sv. Ivana pa ni bilo na shod, ker on ima vse svoje otroke v italijanski Legini šoli.

Balkanska pisma.

Srbija: Pred sestankom narodne skupštine. — Novo časnikarsko društvo. — Dunajska „Zeit“ in Srbija. — Bolgarska: Novih deset polkov.

Belgrad, 11. oktobra.

(— ut.) V nedeljo se snide nova narodna skupština k prvemu rednemu zasedanju. Sicer so bile volitve še

spomladi in je skupština tudi že delala, ali to je bilo izredno zasedanje, v katerem so se samo verificirale volitve in se je dalo vladi pooblastilo za pogajanja o trg. pogodbah. Zato niti ni poslednjega zasedanja otvoril kralj s prestolno besedo, nego stori to šele sedaj, ko se sestane skupština k rednemu zasedanju.

Delavni program narodne skupštine je navaden: adrsna debata, proračun in nekoliko zakonskih projektov, od katerih sta najvažnejša: obrtni zakon in sprememba tiskovnega zakona, ki bo menda za vlado najtrši oreh, ker vporabi opozicija skoraj gotovo tudi posiednje parlamentarno sredstvo, obstrukcijo, samo da prepreči, da bi zakonski predlog o spremembi tiskovnega zakona postal zakon.

Ko sem pred dvema mesecema in pol vprašal gosp. Jašo Prodanovića, ki je spiritus agens v stranki samostojnih radikalcev, kak položaj je te stranke v narodni skupštini, mi je on odgovoril: Mi smo v opoziciji, ali ta opozicija je načelna in zato ne bomo ovirali z obstrukcijo rednega delovanja narodne skupštine. Ali, ako bi hotela vlada spreminjati sedanj tiskovni zakon, potem uporabimo vsa sredstva, ki nam stojijo na razpolago — tudi obstrukcijo — samo da onemogočimo vladno nakano.

Tej izjavi g. J. Prodanovića takrat nisem podajal posebne važnosti, ker nisem veroval, da bi vlada nameravala izpreminjati tiskovni zakon. G. Prodanović je gotovo že nekaj vedel o vladni nakani, in zato se je te stvari tudi dotaknil in že takrat izjavil, da bodo samostojni radikalci obstruirali, da onemogočijo glasovanje o tem zakonskemu predlogu.

Na narodni skupštini torej že visi znamenje obstrukcije, ki bo dolgo ovirala redno funkcioniranje zakonodavnega telesa in zastrupljala že itak dovolj zastrupljeno strankarsko življenje — in vse to samo zato, ker se

g. Stojanu Protiću, ministru notranjih zadev in nekdanjemu časnikarju, zdi, da je sedanji tiskovni zakon preslobodoumen. V novem tiskovnem zakonu, ki ga hoče vlada predložiti narodni skupštini, se nahajajo neke ustanove, ki stojijo v nasprotju tudi z ustavo, na primer določba o omejitvi poročanja iz narodne skupštine. Ta določba je konsekvenc določbe, da se o zgodovinskem 11. juniju ne sme javno razpravljati in ker se ne more prepovedati poslancem, da bi v skupštini o tem govorili, hoče se prepovedati eventualne govore o tem dogodku publicirati v časopisu in to stoji v nasprotju z ustavo, ki pravi, da se sme v javnosti svobodno kritikovati delovanje narodne skupštine.

V zakonskem projektu o spremembi tiskovnega zakona se nahaja še ena določba, ki je časnikarjem posebno neprijetna. To je določba, da odgovorni urednik ne more biti več vsak srbski državljani, ki je polnoleten in ni bil kaznovan radi koristoljubja itd., nego mora nositi odgovornost na pisanje lista dotičnik, ki je fakičen urednik. Ta določba je pravno upravičena, ker sodišče išče povsod in vedno samo pravega krivca, ali časnikarstvu je s tem zadan težak udarec. Ako je bil dosedaj obsojen kak list, je šel v zapor odgovorni urednik, ki z uredništvom navadno ničesar skupnega ni imel, ali po novem tiskovnem zakonu bi moral iti v zapor glavni urednik in to bi bil težak udarec za sam list.

Zato so tako ogorčeni časnikarji in parlamentarne opozicijske stranke, zato bo opozicija obstruirala in lahko se reče že danes, da vladni predlog o spremembi tiskovnega zakona tak kakor je sedaj, ne bo v skupštini sprejet.

* * *

Približno pred enim letom se je osnovalo „Srpsko novinarsko udruženje.“ V tem društvu so zastopani

LISTEK.

Hrepenenje.

A. P. Rusič.

Dolgo se je boril tisto noč Seljak z demoničnimi močmi. Dušilo ga je v grlu, vezalo mu je roke, sedalo mu je na prsi... Na čelu so stale znočne kaplje; kmalo je bilo vse telo vroče in mokro. Kapljice so drsele nekam navzdol in se počasi ločevale od razgretega telesa.

Naposled se je zbudil iz nemirnega spanja. Še zaspane oči so obvisle na visokem oknu, skozi katero je gledala preplašena, negotova polsvetloba. Tam zunaj je bila še mračna in mirna noč. Instinktivno je čutil, da pada nekaj mehkega na strešno opeko, počasi in skoraj oprezno. Snežena zimska noč je bila zunaj; zato je zahrepenel po gorkoti in prijetnosti.

Zaprl je oči in nagnil glavo na stran.

„Kr... Krru...“ je bilo slišati v zaduhlem prostoru. — „O Bog, usmili se nas grešnikov Krru...“

„Starec tuli,“ je pomislil Seljak in strmel v temo. Zopet je bilo tiho in nekaj negotovega, groznega je plavalo v temoti, pomešani z mračno jutranjo svetlobo mrzle zime. Vstal je, tiho je odprl okno in pomolil roko venkaj. Oster, mrzel zrak se je plazil za šipami. Par vodenih snežink je padlo na roko in od blizu se je nekoliko razločilo, kako na gosto in na široko se je nad mestom trgal in lovil sneg iz negotove mirne noči. Globoko doli v temi so se svetilkale raztresene luči, ki so posamezno izginjale za padajočim snegom.

„Krr... Krru... Mi grešniki...“ je vzdihoval med zidovjem najasen glas.

Seljak je od mraza se tresoč, sedel nazaj na posteljo. A glava njegova je bila vroča, bučalo je po njej in misli so zadevale druga ob drugo...

„Hm — gotovo leži velik in grd greh na njegovi duši,“ je šepetal, misleč na starca. „Bogvedi — denar ima. Dobra stvar za telo, slaba za dušo...“

Njegove noge so se dotikale železne posteljne končnice, ki je bila hladna; ta hlad se je širil sedaj po

nogah navzgor, izpreminjujoč se v neprijeten občutek.

Iz dalje, globoko doli, nekje na ulici se je kakor v polsanjah pojavilo zamolklo ropotanje; prihajalo je vedno bližje in ta nerazločni nemir se je počasi razvil v ropotanje koles in udarcev konjskih kopit. Kočije so drdrale spodaj mimo hiše. Štel je: ena, dve, tri... Nakrat se je utrgalo, prenehalo je ropotanje, izginilo je kdovekam in ta pritajen odmev, neumljiv in nerazločljiv je zadel ob zid, šipo ter se ubil...

„Kakor človeško življenje...“ je mislil Seljak. „Pride — mislimo, da ga bomo spoznali in okusili, pa izgine...“ Zopet se je zamislil drugam.

„Krr... Krru... daj mi pokoj, o Gospod!“ je prosil za zidom tresoč se glas.

„Le kruli... Slabo vest imaš in greh je tako težek... Peče te tvoj denar, čisto prav! Bog me je poslal, da sem ti pokora. Žalosten posel je to, o Gospod...“ je mrmral Seljak in zopet mislil na kočije. „Prosim te, pusti me pri miru! Tak si, kakor otrok — cele noči kruliš. Bog s teboj...“

Ulegel se je po strani, kar je dobro delo njegovi glavi. Izkušal je zopet zaspati, zakaj bil je zmučen od prejšnjega nemirnega spanja. Hotel je odpočiti misli, ki so tiščale vanj. A misli so same vstajale, se razvijale in zopet odletavale. Že par dni ga je mučila neka nemirna utrujenost neprestano, nekaj nemirnega, neumljivega, morda neko še nerazvito, umazano hrepenenje, nečisto in morda tudi hudodelsko se ga je polasčalo. Pritisnil se je k zidu in skušal zatreti, umoriti tisto hrepenenje, ki je počasi vstajalo in budilo misli... Sedaj je čul globoko in zelo močno hropenje; kakor bi čisto poleg njega hropel star, nadsušljiv konj. In nenadoma se je spomnil na Možana, močnega in lenega človeka, ki je ležal za zidom.

„Pijan si, bratec!“ je mrmral sedaj Seljak in vesela misel, skoro ško-doželjna se je nanovo rodila v glavi. — „Trudiš se, prespati pijanost... Ali jutri vstane nov dan in novo življenje, in zopet boš pijan, zopet boš hropel, — osel!“ Zadnje besede je zapel in je bil skoro vesel.

Takoj pa je zopet zapel prejšnji negotovosti in temoti. Da bi ložje

zaspal, je sklenil utruditi se. Začel je razmišljati o ljudeh, ki je živel z njimi skupaj — po vrsti, kako so se vrstile zunaj v podstrežju male izbe, v katerih so stanovali.

On sam je bil še mlad, komaj petintridesetleten človek, a imel je že dokaj izkustev, razočaran in jako veliko ter mehko srce. Ena golju-fija večalimanj, — srce ostane trdno, neupogljivo. Ni se spominjal, da bi se mu že kdaj prav dobro godilo. Ni mogel priti do sreče in zadovoljnosti, dasi se je pehal za njima, kakor vsi ljudje. Brez službe je bil sedaj, na zimo, in trudil se je dobiti kako mesto po svoji misli in volji. O mraku, ko so trepetali zadnji žarki dneva po hišnih strehah, je prihajalo nad njega čarobno kraljestvo človeških sanj. Daleč so hodile njegove misli, visoko so se povzpenjale nad vsakdanjosti, po kateri je dišal časnik, ki ga je kupil vsako jutro v bližnji trafiki. Pač prijetno mora biti tisto enolično življenje paznikov v podjetjih, uradnih slug, kuharjev, tistih debelih in rdečih ljudi po hotelih... Lepo je tako življenje, morda celo zelo lepo, zakaj tam okusi človek življenja le toliko, da se ga ne

— izvzemši „Samoupravo“ in „Politiko“ — sami konzervativni listi in časnikarji, ker se vidi že iz tega, da je predsednik društva prononsiran konzervativec g. Pavle Marinković. Večina naprednih srbskih časnikarjev ni hotela pristopiti v to društvo in ker niso mogli trpeti, da bi srbsko žurnalistiko reprezentirali na zunanji sami konzervativni ljudje, osnovali so teh dni za sebe „Društvo srbskih novinara in publicista.“ V društvo so stopili vsi časnikarji, ki sodelujejo na naprednih listih in teh je več kot konzervativnih.

Med obema društvoma se je že začela borba, ki je obstajala pravzaprav še predno se je novo „Društvo srbskih novinara in publicista“ osnovalo, kot zmagovalca izide iz te borbe — to je že danes gotova stvar — novo društvo, ker je od starega v vsakem oziru močnejše.

Srbska vlada je odvzela poštne debit dunajski „Die Zeit“ radi sistematičnega laganja o Srbiji. Belgrajski dopisnik tega lista, Steinhardt, ki živi v Zemunu, je izjavil, da bo — po naredbi lista, seveda — vedno nove reči izmišljal o Srbiji in jih pošiljal svojem listu in ker svojo besedo drži, je odvzela srbska vlada temu „poštenemu“ listu, ki obstoji samo da laže, poštne debit za Srbijo.

„Die Zeit“ bo tudi zanaprej lagala — sedaj še bolj, ali naj le! Srbija radi tega ne bo propadla, a od dunajskega časopisja drugega niti pričakovati ne more. „Die Zeit“ bi rada, da bi ji srbska vlada zamašila usta z zlatom, pa se je zmotila, ker g. N. Pašić, ministrski predsednik, ne mara pošiljati državnega srbskega denarja — na Dunaj, nego ga vporablja za druge, državni koristne reči. Mesto zlata je dobila „Die Zeit“ — odvezetje poštne debita! Ja, eine Enttäuschung! Ni več Vladana Gjorgjevića, Vukašina Petrovića itd. — lahko plakajo na Dunaju Ballplatz in židovski žurnalisti — — —

Bolgarska ima 30 polkov pehote, a sedaj hoče kreirati še devet novih in v ta namen se poveča vojni budget za prihodnje leto za 10 milijonov levov.

Mnogi mislijo, da je Bolgarska vznemirjena vsled vednih turških mobilizacij in da zato povečuje vojsko. To ne stoji. Turških mobilizacij se živ krst ne boji, ker Turška ne bo začela vojne, a mobilizacije in demobilizacije so na Turškem vsakdanje prikazni, ki nikomur ne zadajajo nobenega strahu. Bolgarska povečuje svojo vojsko zato, da bo močna takrat, kadar se ji bo zdelo, da je prišel pravi čas. Pa tudi Bolgarska se sama ne bi upala napasti Turške, ker ta je še vedno močna in njena vojska je dobra. Turško bi moglo uspešno napasti zaeno združeno jugoslovansko orožje in zato bi bilo potrebno, da tudi Srbija poveča svojo vojsko.

preobje. Ne delaš nič, samo jesti in piti je treba — časih vodiš ženske za nos — no da! Človeku je treba venkaj, tja v široki svet; morda bi se ne izgubil, postal bi velik in čislán. Tudi podjetnik bi lahko postal, vladal bi z drugimi svet, tisti široki, od solncea razgreti svet... In nekoč bi se vrnil in postrani bi gledal ljudi, ki bi ga pozdravljali; niti klobuka bi se ne dotaknil.

In ko je zjutraj vstal, ni bilo več lepih sanj, neresničnih in tako otročjih. Počasi se je napravil k pisanju in razgrnil je veliki časnik z množino inseratov po mizi. Pisal je prošnje; zakaj bi tudi on ne postal kuhar ali dobro rejeni sluga? — Časih se je kdo zmotil in mu je postal pisanje nazaj. „Obžalujemo, da ne moremo ugoditi Vaši prošnji“... Vsi so pisali z lepo, enakomerno pisavo, ki je bilo toliko mraza in hinavščine v nji. Navadil se je že tega; postal je tudi hladnokrven in zato je zbiral te odgovore in jih kronološko uredil. Posebno veselje ga je obšlo, kadar se je ozrl tja na okno in je videl tisti visoki kup popisanega popirja. (Dalje prih.)

Parlamentarni položaj.

Dunaj, 14. oktobra. Nemška krščansko socialna zveza je sklenila, da se pridruži ostalim nemškim strankam glede zahteve po zavarovanju razdelitve volilnih okrajev z dvetretjinsko večino.

Lvov, 14. oktobra. „Slovo polskie“ poroča z Dunaja, da je poljski klub pri volji ugoditi nemškim zahtevam, da ostane pri severni železnici po poddržavljenju večina nemških uradnikov.

Dunaj, 14. oktobra. Položaj je nespremenjen. Ministrski predsednik baron Beck je sprejel včeraj podnačelnika poljskega kluba posl. Bobrznynskega. Jutri bo ministrski predsednik predložil novo formuliran kompromisni načrt, o katerem se bodo stranke pogajale v torek.

Prihodnja seja gosposke zbornice bo v torek, 30. t. m. Na dnevnem redu je med drugimi zadevami tudi volitev štirih članov v delegacije.

V prosep avstrijskega izvoza.

Dunaj, 14. oktobra. Iz poslanskih krogov, ki so v zvezi z industrijo, se poroča, da namerava trgovsko ministrstvo v zvezi s finančnim ministrstvom ukreniti nekaj dalekosežnega za pospeševanje izvoza. Da se določijo pota in sredstva za novo podjetje, skliče se kmalu velika euketa industrijev. Osnuje se velika akcijska družba s pomočjo odličnih finančnih zavodov in z državno podporo. Podjetja pa se bodo lahko udeležili tudi najširši krogi industrije in izvoza.

Konferenca nemadžarskih poslancev na Ogrskem.

Budapešta, 14. oktobra. Klub narodnostnih poslancev skliče prihodnji teden konferenco, da zavzame stališče napram novim vladnim načrtom. Klub je pripravljen, delati v parlamentu najhujšo opozicijo, da prisili vlado, da napravi konec nasilstvom provincijalnih uradnikov proti narodnostim.

Carinski konflikt s Srbijo.

Belgrad, 14. oktobra. Včerajšnji kronski svet je sklenil, da vsa naročila za državno dobavo končno definitivno sklene ter se ne spušča več v nikaka pogajanja z Avstro-Ogrsko.

Budapešta, 14. oktobra. Znani angleški časnikar Forster-Bovill je prepotoval zadnje čase Srbijo, da zve mnenje prebivalstva o carinskem konfliktu z Avstro-Ogrsko. O tem piše sedaj v „N. P. Journalu“: Pašića je za carinsko vojno z Avstrijo najbolj pridobival francoski poslanec in Belgradu Roger-Claude. Vsled njegovega posredovanja je prišla francoska komisija v Srbijo, ki je proučila gospodarske razmere ter sklenila najprej pogodbo za pet let glede izvoza svinj iz Srbije, in sicer v imenu velike eksportne tvrdke, ki zalaga francosko armado. Sedaj se vrše pogajanja glede izvoza žita, koruze in čespej. Tudi razni angleški in francoski kapitalisti so se začeli zanimati za Srbijo ter nameravajo odpreti razne rudnike v deželi. Srbska država, oziroma monopolna uprava jamči vsakemu v ta namen naloženemu kapitalu 4 do 4 1/2% obrestovanje.

Finančni položaj v Makedoniji.

So fija, 14. oktobra. Sedaj je turška vlada vendar poslala 50.000 funtov v Makedonijo, da so se izplačale uradniške in vojaške plače za mesec avgust. Na dolgu je še 69.090 funtov za zalaganje armade in vse plače za september. To vsoto upa Turčija dobiti na davkih do 15. t. m.

Dogodki na Ruskem.

Varšava, 14. oktobra. Neki časnikar je dobil v roke tajni ukaz, ki ga je razposlal vojni minister vsem vojaškim poveljnikom, in kjer se poroča, da je izrečno carjev ukaz, da morajo vsi hudodelci, ki so imenovani v zakonu, tudi res priti pred vojno sodišče. Obenem se vojaškim uradnikom poroča, da ne smejo do-

pusitati v obsodbah vojnih sodišč, da bi se odpošiljale carju prošnje za pomiloščenje.

Reparski napadi.

Odesa, 14. oktobra. V Rigi so napadli reparji nekega tovarniškega blagajnika in pisarniškega slugo, ki sta imela seboj 20.000 rubljev denarja. Ubili so oba in tudi voznika ter zginili z denarjem.

Bombe v cerkvi.

Varšava, 14. oktobra. Pri preiskavi dveh armenskih cerkev v Suši so našli pod altarjem 29 bomb, mnogo pušek, patron in bodal. V drugi cerkvi so našli 17 bomb. Tri armenske duhovnike so zaprli.

Bivši minister Durnovo.

Petrograd, 14. oktobra. V kakem strahu so celo vsi bivši državni funkcionarji, se vidi pri bivšem ministru Durnovu. Njegovo stanovanje straži osem tajnih agentov in trije policaji. Tudi njegovi uslužbenci so večinoma tajni agenti.

Svetčeva slavnost.

V „Mestnem domu“.

Včeraj, v nedeljo, dne 14. t. m. so se zbrali ob 11. uri dopolne v dvorani „Mestnega doma“ malone vsi notarji in notarski kandidati iz Kranjske, da dostojno proslave osemdesetletnico najbolj priljubljenega in spoštovanega stanovskega sodruha — Luke Svetca.

Takoj, ko je zasedel častitljivi sivi jubilar svoje častno mesto, se je dvignil notar Plantan ter kot predsednik sekcije avstrijskega notarskega društva „Ljubljana“ otvoril „slavnostno sejo.“

V svojem kratkem, jedrnatem nagovoru je presrečno pozdravil v imenu zbranih kolegov jubilarja kot — starostu notarskega stanu. Slavil je njegovo vzgledno službovanje in delovanje v tem stanu, kateremu je zvest že 36 let. Naposled je iskreno čestital dičnemu starosti k njegovi 80letnici in podelil besedo slavnostnemu govorniku notarju Aleksandru Hudoverniku.

S krepko in gladko rutino in toplim zanosom je nato govoril slavnostni govornik približno tako-le:

To bilo je, že davno bilo,
ko z drugi sel si z živo silo...
Za Tabo vidim ozko gaz,
ki čvrst si s hojo jo naporno
med temo robstva neprodorno
v vodilo zaoral za nas. — — —

Dne 8. t. m. je praznovan naš častiti kolega Luka Svetec v krogu svoje rodbine redek jubilej — svojo osemdesetletnico.

Tudi mi, častiti gospodje kolegi, hočemo danes praznovati to redko slavo našega kolega; vsaj če kdo, gotovo zasluži naš jubilar, da ga zaradi njegovega uspešnega javnega delovanja slavimo. Mnogostransko je bilo njegovo delovanje.

Naš jubilar je deloval v svojem dolgem življenju, katero mu je naklonila usoda, kot jurist, pesnik, pisatelj, jezikoslovec in politik. —

Porojen dne 8. oktobra 1826. v Podgorju pri Kamniku, je dovršil gimnazijo v Ljubljani leta 1848, zavrl pravoslovne študije leta 1853 na dunajski univerzi ter vstopil kot praktikant pri c. kr. deželnem sodišču v Ljubljani; leta 1854. je prišel za avskultanta k bankski stolici in bil slednjič, če se ne motim, sodni pristav v Samoboru. — Ko so leta 1861. morali na Hrvaškem in Ogrskem službujoči avstrijski uradniki odstopiti, se je vrnil med drugimi tudi naš Svetec v domovino.

Pozneje je služboval kot pristav v Mokronogu, v Kočevju in na Brdu, leta 1866. pa prestopil k mestnemu magistratu ljubljanskemu kot magistratni komisar; leta 1869. je ostavil to mesto ter prestopil k notarjatu. Služboval je skoraj dve leti v Idriji, od tod pa je bil premeščen l. 1872. v Litijo, kjer službuje kot notar že 34. leto.

Naš jubilar pa ni samo po letih najstarejši notar, on je tudi najstarejši član notarske zbornice naše. Dne 6. junija l. 1875. je bil namreč izvoljen namestnikom, 1882. leta pa članom zbornice, in je tedaj že 31 let njen član.

Zanimalo vas bode gospodje kolegi zvedeti, da je Svetec menda sedaj še edini živeči Slovenec, ki je l. 1849. poslušal v Ljubljani slovenska pravoslovna predavanja, ko je adjunkt Mažgon predaval — civilno, pl. Lehman pa kazensko pravo v slovenskem jeziku.

Že kot akademik je sodeloval naš jubilar pri prevodu „občnega državlanskega zakonika“, kajti Cigale sam piše v Novicah leta 1833.: „da je s pomočjo g. Svetca, tedaj pravnik na Dunaju, ves prevod predelal tako, da prvemu ljubljanskemu — prvi se je dela

lotil Mažgon — in Kranjčevemu skoraj več podoben ni.“

Ko je leta 1849. prevzel Cigale uredništvo slovenskega prevoda državnega zakonika, mu je bil med drugimi sodniki naš jubilar. —

Leta 1861. so priobčile „Novice“ vabilo k pristopu „pravoznanskemu društvu“, ki naj ima med drugim namen, izobraževati slovensko pravoznansko imenoslovje. Kot začasni opravilnik temu društvu so podpisani mestni župan Ambrož, dr. Costa in Luka Svetec.

Ko je zasijala leta 1848. jutranja zarja svobode avstrijskim narodom, se je začel tudi Luka Svetec zavdati svojega slovenskega pokolenja.

Kot 22letni mladenič je priobčil Podgorski — to je pisateljsko ime našega jubilarja — v „Sloveniji“ leta 1848. (št. 18) svoj beletristični spis: „Kazen radevednosti“, božična povest. — Ta spis utegne biti prvi, s katerim je stopil Podgorski v javnost in v krog slovenskih pisateljev. Leta 1849. je začel Podgorski priobčevati prve svoje pesmi v „Sloveniji“. Prva njegova pesnitev „Lipi“ je objavila Slovenija dne 6. februarja 1849.

Sodeloval pa Podgorski ni samo pri „Sloveniji“ temuči tudi pri „Vedežu“, „Bčeli“ in „Novicah“, tedaj pri vseh slovenskih časnikih, ki so izhajali v tisti dobi.

Njegove pesmi in pripovedke, za katere je čestokrat zajemal snov iz slovenske zgodovine, sprejeli so tudi v „slovenske čitanke za gimnazije“, katere je kakor znano uredjeval Miklošič. — V zgodnjih letih se je zapolil Podgorski v slovensko slovstvo ter že leta 1849. priobčil v „Sloveniji“ nekaj prevodov iz češčine, srščine in ruščine; — posebno so se mu omilile srbske narodne pesmi.

Ni moj namen, navesti vse spise Svetčeve; naj zadostuje, da je bil eden najmarljivejših sodelavcev tedanjih slov. časnikov.

Kot jezikoslovec je priobčil Podgorski v „Novicah“ leta 1861. in v nadaljnjih letih več jezikoslovnih člankov. Njegova načela o slovenski pisavi so uvaževali naši slovničarji, osobito Janežič. — Že leta 1862. se je Svetec zavzemal za popolno enakopravnost svojega materinega jezika ter uvažujoč blagoljubnost slovenskega jezika pisal:

„Primimo se resnobno svojega jezika ter ga postavimo tudi v društvenem vsakdanjem življenju na mesto, ki mu po naravi gre!“ Svetec je sodeloval tudi kot politik. Leta 1864. je bil prvič voljen za deželnega poslanca, leta 1867. pa za državnega poslanca, potegoval se je z vso vnemo in njemu lastno energijo za pravice svojega naroda. Njegova deviza v politiki je bila: „srčnost, previdnost in delavnost vse premaga“, kakor to piše dr. Vošnjaku dne 26. oktobra 1866.

Ni čuda, da je postal Svetec v našem političnem življenju važen faktor, h kateremu so se zatekali in posvetovali z njim v važnih zadevah vsi drugi slovenski politiki. Znamenita je tedaj sodba, katero je izrekel o njem pokojni dr. Janez Bleiweis, rekši: „Svetec je kristalizovana slovenska pamet“.

Naš Svetec je tedaj najstarejši sedaj živeči slovenski politik, ki je še sodeloval ob preporodu svojega naroda. Mož, ki je zastavil vse svoje duševne moči v korist svojemu narodu ter si pridobil za njegov prosep neveljivih zaslug, zagotovil si je trajen spomenik v naši zgodovini.

Pri vsem svojem raznovrstnem delovanju pa naš jubilar ni nikdar zapostavljal svojih stanovskih dolžnosti ter uživa kot notar splošno neomejeno zaupanje.

S ponosom in samozavestjo more tedaj zreti naš jubilar na svoje dolgoletno in uspešno delovanje, s ponosom pa zremo tudi mi, častiti gospodje kolegi nanj, ki je najodličnejši naš tovariš, čigar ime bode večno blestelo poleg največjih mož, katere je kdaj rodila slovenska mati, želeč mu, da bi se nepretrgano vrsto let užival sadove svojega naporenega življenja.

Naj končam tedaj mutatis mutandis z besedami, s katerimi je svoj čas pozdravil Stritar dr. Bleiweisa ob njegovi sedemdesetletnici in katere veljajo v polni meri tudi našemu slavljenču!

Osemdeset mnogo je let,
Dolgo življenje,
dolgo trpljenje,
Malo miru,
Mnogo suda
Zarja večerna,
Slava nezmerna!“

Zatorej Slava Luki Svetcu!

Izreden občni zbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“.

Zadnji čas so nekateri nezadovoljni elementi v raznih slovenskih časnikih, pred vsem seveda v „Slo-

venču“, priobčili članek proti „Trgovskemu domu“, katerega misli tekom časa sezidati slovensko trgovsko društvo „Merkur“. V tem članku, podpisanim s „Protidomovci“, se je ostro napadal odbor „Merkurjev“. „Slovenec“ je te napade z veliko slastjo sprejel, saj mu je „Merkur“, odkar obstoji, globok trn v peti, zato pri vsaki priložnosti ruje proti njemu, da bi mu spodkopal ugled in veljavo. To je razvidno tudi iz vseh notic, ki jih je „Slovenec“ priobčil po prej imenovanem članku „Protidomovcev“, posebno pa iz sobotnega člančiča, kjer se pozivlja par najetih sitnežev, naj delajo zgago na včerajšem izrednem občnem zboru. Kako klaverno uspeh je imel ta nečeden poziv!

Izreden občen zbor se je vršil v društvenih prostorih v „Narodnem domu“. Na dnevnem redu je bila edina točka: Trgovski dom in podporni zaklad,

Zborovanje je otvoril društveni podpredsednik g. Lilleg, ki je konštiral sklepčnost ter pozdravil navzoče.

Gosp. Josip Zupančič je ugovarjal, da bi bil občni zbor sklepčen in trdil po preštetvi navzočih članov, da jih je 79. Ko so pa drugi šteli člane, našli so jih do 90, in pozneje celo nad 90, o čimer je bila Zupančičeva trditev ovržena. (Za sklepčnost je zadostovalo 1/3 v Ljubljani bivaajočih rednih članov, ki jih je okoli 260.)

Gosp. Lilleg je nato otvarjajoč zborovanje, predstavil vladnega zastopnika, polic. oficijala g. Gutnika, imenoval za overovatelja zapisnika gg. Mejača in Škrlja ter ko je gosp. Kessler prevzel predsedstvo, podal sledeče poročilo, sklenjeno v odborovi seji dne 11. t. m.:

Častiti zborovalci!

Povod današnjemu zborovanju je članek „Trgovski dom in trgovski nastavljenec“, ki je izšel v nekaterih slovenskih časnikih. V članku se pravi, da se je že začela velika akcija za takozvani „Trgovski dom“. Za ta fond da se beraci povsod, celo pri Nemcih, ni pa niti pet glav, ki bi vedele, za kaj gre. Trgovski nastavljenec pa da so sploh proti temu domu, ker cela akcija kaže, da se hoče porabiti in izkoriščati za to podjetje trgovstvo in nastavljenec, kateri pa ne bodo imeli ne koristi ne bese, ako bi kdaj stal „Trgovski dom“. Kaj da bo koristil dom trgovcu v postranskih krajih, kaj nastavljenec, ki se naj sedaj trudi za ta dom. Pred nekaj leti da se je izprožila ideja, si ustanoviti podporni zaklad za onemogle člane društva. Delalo se je zanj z vso vnemo. Sčasoma pa da je postal mirno, zaklad se je skoraj pozabil, celo izginil da je. (Govornik konstatira, da obstoja hranilna knjižica podpornega zaklada, v koji knjižici je naložen kapital 3800 K 97 v.). Ni več modern, za to sta spravila „dva“ novo idejo na program, t. j. „Trgovski dom“. Bije da se na veliki reklamni boben za dom, hoče se odvrniti vsa pozornost in vsi prispevki od prepotrebnega podpornega zaklada. Zasludujejo da se le osebni interesi. „In ker ne bomo imeli zavetišča v „Trgovskem domu, se tudi ne moremo in ne smemo zavzeti za to idejo, pač pa moramo zahtevati, da se opusti in se zbirajo prispevki le za podporni zaklad“. Za „Trgovski dom“ da ni potrebe ne denarja. Članek nato poudarja veliko potrebo podpornega zaklada. To da je zahteva preudarnih in razsodnih trgovcev in nastavljenec, ki ne poznajo ne osebnih interesov, ne častihlepnosti. V članku se pozivljajo stanovski tovariši, da predmetov, ki se sedaj prodajo v prid nepotrebnega „Trgovskega doma“, tako dolgo ne prodajajo, ampak nakup odsvetujejo, dokler se prispevki ne stekajo v podporni zaklad.

Iz tega članka se da sklepati, da so ga spisali člani našega društva. Domnevati moramo to radi velike skrbi, ki jo razodeva članek za naše društvo. Če pa so članek spisali ali provzročili člani, bi vsakdo, ki pozna pravice in dolžnosti članov, menil, da so se „Protidomovci“ najprej obrnili do društvenega odbora v tej zadevi, ali da so zahtevali občni zbor in se šele potem zatekli v javnost. Nič tega častiti zborovalci! Odbor ni prejel niti najmanjšega poziva, pritožbe ali želje, slične tem v članku „Protidomovcev“! Že to mora vzbuditi sum, da stvar morda vendarle ni taka, kakor se slika v tem članku, vzbuditi sum, da pisec ali pisci niso niti sami zase docela prepričani, da sveti iz tega članka obraz hčerke božje, zlate resnice! In zakaj so se zatekli pod plašč brezimenstva v javnost, ko jim je v društvu samem dana prilika, stvari, če je res dobra, lažje in hitreje pomoči do veljave! (Klici: Tako je!)

V članku torej je po brezimnih članih odbor takorekoč obtožen! Kdo

ga toži, doslej še ne vemo, moremo kvečjemu domnevati! Tožnika potemtakem takorekoč ni! Ali obtožba je tu, in ker je odbor na tem, da izvedo člani čisto resnico, zato se postavlja sam na zatožno klop pred vas, častiti zborovalci, ki ste, zbrani na obnem zboru, edino kompetentni soditi ga in obsoditi ali oprostiti. Odbor sam zahteva, da sodite o njem, ter upa, da brezimni tožniki vržejo danes krinko brezimnosti raz se in nastopijo odkrito kakor se spodobi možem. (Klici: Tako je! Če so možje?)

Sedaj pa bodi dovoljeno odboru, se „zagovarjati“ proti obtožbi, kakor je prišla v javnost. Ne bo težak ta zagovor! Saj ima odbor v bistvenih točkah obtožbe znamenite priče za vse — **vas vse**, častiti zborovalci, ki ste gotovo vsi bili zbrani na veličastnem slavnostnem obnem zboru dne 26. novembra 1905 ob praznovanju društvene petletnice, ko se je soglasno z velikim navdušenjem sklenilo. „1. Misel, izprobeno po G. Ivanu Jebračinu, da je zbirati zaklad za stavbo slovenskega trgovskega doma, **pozdravlja današnji izredni občni zbor z občinstvom veselijem**, 2. g. Iv. Jebračinu, ki je prvi daroval v ta namen znaten dar, izreke občni zbor **najtoplejšo zahvalo!**“

Soglasno, častiti zborovalci, in z velikim navdušenjem se je storil ta sklep in neopravičeno, po velikem zanimanju, ki ga „Protidomovci“ kažejo za društvo v svojem članku, sklepati, da so bili tudi oni na tem obnem zboru, da so torej tudi glasovali za ta sklep. In sedaj se očita odboru, da skuša izvršitev tega sklepa pospešiti, kolikor le more, sedaj se mu očita, da je začel „veliko akcijo“ za „Trgovski dom“, očita, da vrši to, kar mu je naložil občni zbor, očita, da izvršuje svojo dolžnost!

G. govornik je nato v finem sarkazmu pobijal trditve „Protidomovcev“, da se gre pri ustanovitvi „Trgovskega doma“ samo za osebne koristi gotovih oseb. Oseba, ki je prva žrtvovala znatno svoto za „Trgovski dom“, naj dela s tem reklamo zase! Potem dela reklamo zase vsak, kdor kaj da v narodne namene!

Kakšna bodi stavba „Trgovskega doma“, o tem se doslej še ni nič sklevalo v odboru. O tem, kdaj in kako in s kolikimi stroški naj se izvede stavba, bo pač sklepati posebnemu občnemu zboru in gotovo je, da sene bo storilo ničesar, s čimer ne bi bili zadovoljni vsi člani ali vsaj njih večina. Čemu torej napadi na odbor, ko ima v vseh podrobnostih samo občni zbor, to je vsi člani, odločati.

Ena naloga, ki si jih je društvo postavilo, je tudi ona, ki jo poudarjajo „Protidomovci“ v svojem članku: podpora bolnim, onemoglim, brezposelnim, nesrečnim. Gospodje „Protidomovci“ se silno motijo, če mislijo, da bo onim, ki so brezposelni ali v službi onemogli ali vsled nesreče prišli ob kruh, ali kakor se okusno izražajo „Protidomovci“: „faliranim trgovcem in krepčanim komijem“ (ogorčeni klici: Fej! Sramota!) društveni dom zaprt. Ravno „Trgovski dom“ bo društvu olajšal zadostiti tozadevni svoji nalogi, mu omogočil priskočiti na pomoč nesrečnim članom brez doma.

„Trgovski dom“ in podporni zaklad sta napravi, ki druga druge ne ovirata, nasprotno „Trgovski dom“ bo izdatno podprl in olajšal dosego namena, ki si ga je društvo dalo z osnovo podpornega zaklada. Neposredno na že omenjeni način — in da se porabi dom tudi kot zavetišče, je vendar odločiti Vam vsem in ne odboru samemu, nesmiselno je torej, če se Vam, ki imate sami odločati, zatrjuje, da ne boste imeli zavetišča v njem. Posredno pa tudi dohodki doma morejo ojačiti podporni zaklad.

Kakšen naj bi bil „Trgovski dom“, si bomo dobro premislili in izračunali. Dasi se še ne more odločiti in sklepati o izvedbi stavbe, je vendar dobro, če se razmišlja in premotriva o tem, kakšen naj bi bil naš dom. S tem vprašanjem se je bavil že tudi odbor in je prišel do prepričanja, da bo „Trgovski dom“ v par letih nujna potreba za trgovce in trgovske nastavljenice. V Ljubljani so sedaj tri trgovske korporacije in sicer „gremij trgovcev“, trgovsko bolniško in podporno društvo ter naše društvo. Vsa ta društva bodo v „Trgovskem domu“ imela svoje primerne prostore, tudi če se njihov delokrog, zlasti naša društva sčasoma poveča, kar se prav gotovo zgodi. V „Trgovskem domu“ pa naj bi našla prostora tudi gremijalna šola, trgovski denarni zavod, zbirka vzorcev ter eventualno višja trgovska šola. Stavba bi morala imeti tudi eno večjo in eno manjšo posvetovalno dvorano, restavracijo in nekaj sob za nastavljenice, ki so brez svoje krivde brez posla. Zgradba bo morala biti pa tudi praktična, da se bo dobro rentirala. Seveda bo treba misliti tudi na reprezentativnost, ki

je doela združljiva s praktičnostjo in prikladnostjo stavbe za naše namene.

Kako se nabira za stavbni zaklad?

Iz članka „Protidomovcev“ nekako „zveni“, kakor bi se trgovski uslužbenci naravnost drli za „Trgovski dom“. Odbor se je obrnil od trgovcev in nastavljenic za prispevke, saj gre za njihovo stvar, vendar pa ni nikogar odvrčal od prispevanja za podporni zaklad. Nikogar ni silil ali prigovarjal, naj da raje za dom kakor za podporni zaklad. Kdor je dal, je dal docela prostovoljno. Odbor sam je, v svesti si dane naloge, priredil veselico, ki gotovo nobenemu trgovcem nastavljencu ni dala prilike, kaj še, da bi se ga bilo sililo „trošiti svoje krvavo zaslužene belice“. Ali po mnenju „Protidomovcev“ bi tudi kdo drug ne smel ničesar dati za „Trgovski dom“. Gospod Ivan Jebračin, lastnik jugoslovanske tovarne za kavne primesi se je zavezal darovati za „Trg. dom“ od svojih izdelkov v škatljah in sicer od 100 kg po 1 krono. Ali naj bi bil odbor to velikodumno ponudbo z zaničevanjem odklonil? Ali je morda to narodni greh, če v zahvalo za topomaga odbor, pomagajo trgovci in trgovski uslužbenci razširjati proizvede edine slovenske industrije te stroke, ki torej nobeni slovenski trdkine konkurira. Ali je to greh, danes, ko se vedno iznova glasi klic po osamosvojitvi slovenske trgovine, po osnovni okrepitvi slovenske industrije, ko se čujejo pozivi k obrani proti množičnim setujim podjetjem? Ali ni mar dolžnost našega društva podpora domače industrije in trgovine? Ali naj morda vlaga peticije, naj se deželne meje zapro proti tujim podjetnikom, ali ni boljša obrana krepka slovenska industrija, ali ni najboljša krepitev zanje pridobivanje odjemalcev? Ali ni mar docela dopustno podpiranje razpečevanja specialno domače kavne primesi, dandan, ko še 3/4 slovenskih odjemalcev jemlje blago neslovenske, izven slovenskih dežel nastanjene industrije: prostora torej dovolj še za več slovenskih podjetij te stroke!

Iz dalje slovenski trgovski kolektor, delo nekaterih požrtvovalnih članov, katerega dohodek je namenjen „Trgovskemu domu“. Ali naj morda tu iščemo glavnega vzroka nevolji „Protidomovcev“? Istočasno je namreč tudi zasebnik izdal slovenski trgovskobrtni žepni kolektor, in kolikor je nam znano, ne v prid — podpornemu zakladu! Ali naj se umakne podjetje v skupno korist podjetju v prid privatnika?

Ustanovitev „Trgovskega doma“ je pa neobhodna potreba za uspešno vršitev društvenih nalog. Glavni namen društva je strokovna in splošna izobrazba članov. Tej nalogi mora društvo posvetiti glavno skrb. Imamo tu list, čitalnico, knjižnico, učne tečaje in predavanja, izprožila se je misel na osnovo zbirke vzorcev in izproži se morda še kakšna misel, ki naj pomore k popolnejši dosegi tega namena. Društvo ima posredovalnico za službe, prireja shode in sestanke, da dobi informacije iz trgovskih krogov. Pospeševati mora stik trgovstva, zblíževanje, spoznavanje in organiziranje slovenskega trgovstva. Za vse to pa potrebujemo prostorov. Zdaj imamo le 2 večji sobi in 1 kabinet! „Trgovski dom“ je torej neobhodno potreben. Za dobro doseženje glavnih društvenih namenov torej skrbimo, in delajmo z vsemi močmi nato, da čimprej dosežemo svoje društveno poslanje, od katerega bodo tudi vnanji člani imeli obilno koristi, kadar bodo prišli v Ljubljano. Kolika vspodbuda bo to zanje, ko bodo prišli v slovensko prestolico, našli v „Trg. domu“ svoj dom in prišli med svoje tovariše. Kako mogočna vez bi bil tak dom za slovensko trgovstvo! Za [tak dom] zbiramo denar, zbiramo ga za svoje učilišče, shajališče, zavetišče!

In sedaj sodite, „dragi tovariši!“ Burno ploskanje je zabobnelo po zborovalnici in navdušeni „živio“ klici so se čuli vmes.

G. Lilleg je nato otvoril debato o tem, kar so zborovalci čuli.

Upali smo, da se oglase „Protidomovci“, saj so imeli zdaj tako lepo priložnost. Ali nihče izmed njih se ni oglašil! Zahrbno napadati to jim je všeč, javno in odkrito si ne upajo nastopiti!

K besedi se je oglašil g. Pintar, ki je predlagal, naj se izreče popolno zaupanje odboru, ki naj iz postopanja članov, ki delajo zgago v društvu, izvaja primerne konsekvence.

Ta predlog je bil soglasno sprejet, ko ga je predsednik dal na glasovanje. P. protiglasovanju se ni rjvdignila nit

ena roka. Kje so bili „Protidomovci“? Morda je bil pa le edini stepe tisti „Protidomovec“?

G. Lilleg se je nato zahvalil zborovalcem za navzočnost in jih pozival, naj vztrajajo, da dosežejo svoj cilj in da se prej ali slej vidijo že ne vsi pa vsaj še nekateri v „Trgovskem domu!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. oktobra.

— **Mestni okraj svetojacobski v Trstu ter dr. Šusteršič.** V terek je „Edinost“ priobčila dolgo notico, v kateri se trdi, da je hotel dr. Šusteršič mestni okraj svetojacobski v Trstu priklopiti okolici, kar se je pa k sreči preprečilo. „Edinost“ je pri tej priliki zapisala, da ima o tem dr. Šusteršičevem postopanju dokaze v rokah. Dr. Šusteršič je poslal „Edinosti“ na to notico popravek, v katerem trdi, da je zastopal napram vladi glede tržaškega mandata dosledno le predloge, ki jih je v sporazumu z voditelji tržaških Slovencev sestavil prof. Spinčič in da je sploh glede volilnih okrožij v Trstu in v Istri na celi črti in do zadnje pičice postopal sporazumno s Spinčičem. Osrednja vlada da je na dr. Šusteršičevo zahtevo takoj v bistvu sprejela Spinčičeve predloge o sestavi slovenskega volilnega okraja v Trstu. Tako dr. Šusteršič „Edinost“ je pa v večrajšnji številki docela ovrгла njegove trditve in postavila pokornega vernika svete katoliške cerkve popolnoma na laž s temile dokazi: „Dotični, v stvari volilne reforme posebno pooblaščen odbornik političnega društva „Edinost“ je bil prejel od osebe, ki sedi z dr. Šusteršičem v istem klubu, z dnem 11. decembra 1905 datirano pismo, v katerem je čitati med drugim: „Govorili so tudi (z ministrskim predsednikom) o slučaju, da se ustvarijo volilni okraji, in tedaj je predsednik našega kluba rekel, da bi okolica s Sv. Jakobom tvorila en volilni okraj, ki bi bil potem Slovincem gotov.“ Dalje je isti odbornik političnega društva „Edinost“ prejel od iste osebe na Dunaju pismo od 26. januarja 1906, v katerem je čitati med drugim: „Stvar volilne reforme, v kolikor se tiče Trsta, sem takoj priobčil gospodu dr. Šusteršiču kakor predsedniku kluba. Trebalo je mnogo, predno sta se on in Šuklje dala prepričati, da se Sv. Jakob nima združiti z okolico. Vendar sem ju slednjič uveril, da sta na prvem mestu priporočala proporcionalno volilno pravico.“ Slednjič je isti odbornik političnega društva „Edinost“ prejel od iste osebe na Dunaju pismo, datirano 31. januarja 1906, v katerem se še enkrat zatrjuje, da sta dr. Šusteršič in Šuklje hotela svetojacobski okraj pridružiti okolici in da se ju je z velikim trudom prepričalo, da sta te misel opustila. Ta tri pisma hrani dotični odbornik političnega društva „Edinost“. S temi pismi je dokumentarčno dokazano, da je pri gospodu dr. Šusteršiču res obstojala namera za priklopljenje svetojacobskega mestnega okraja k okolici in da je šele po nagovarjanju dobro obveščeni kolegov odstopil od te namere.“

Dr. Šusteršič je hotel torej na vsak način prodati tudi tržaške Slovence, samo krepak odpor mu je preprečil njegov umazani namen.

— **Razžaljeni Lampek.** Tisti dr. Evgen Lampe, kateremu so se od najrazličnejših strani in raznih oseb opetovano zabrusila v obraz razna žaljiva očitanja, grde psovke in krvave žalitve, ne da bi si upal na to kakorkoli reagirati, se čuti sedaj na enkrat krvavo žaljenega na svoji časti in se je zatekel k sodišču, da bi mu poiskalo zadoščanja. In kdo je tako ljuto žalil na časti malega Lampka? Nihče drugi kakor ubogi celovski „Mir“! „Mir“ je namreč priobčil 6. t. m. članek pod naslovom „Podivjana politika“, v katerem pravi med drugim: „Naj torej tem Lampijadam napravijo že enkrat konec, če hočejo, da bomo še naprej ločili osebo enega pobesnelega žurnalista od cele stranke in zlasti od ostale duhovščine.“ S tem stavkom se je Lampe čutil prizadetega

in je vložil, kakor nam poročajo iz Celovca, tožbo radi razžaljenja časti proti „Mirovemu“ odgovornemu uredniku Jos. Stergarju in proti dozdnevni pisecema drju J. Brejcu in uredniku Antonu Ekarju; obenem je brzojavno zahteval hišno preiskavo v „Mirovem“ uredništvu in se eruiral Lampek. Razžaljeni Lampek! To je najnovejša senzacija na Slovenskem. Do sedaj se je mislilo, da ima učeni Lampek rinoceroško kožo, ki je ne prebije nobena žalitev, a evo, celovski „Mir“ je našel pri njem Ahilovo peto, kjer se ga lahko rani in zadene. Stvar bi bila skoro resna, da ne rečemo, tragična, ako bi javnost ne poznala motivov, ki so napotili Lampeta, da se je postavil kot žaljena nedolžnost in vložil tožbo proti „Mirovemu“. Znano je, da sta pred tedni tožila dr. Brejc in monsignor Podgorca „Slovenčevu“ uredništvo, pred vsem pa Lampeta in Štefeta radi častikraje. Gospodom okrog „Slovenca“ je bilo to skrajno neljubo in napeli so vse sile, da bi tožitelja umaknila svojo tožbo. Kakor se čuje, se jim pa to ni posrečilo. Zato so sedaj posegli po drugem sredstvu: Lampek je vložil proti „Mirovemu“ protitožbo, da bi na ta način prisilil drja. Brejca in Podgorca, da bi umaknila svojo proti „Slovencu“ naperjeno tožbo. Dasi je ta manever prav spretno insceniran, vendar nemimo, da se v kljub temu ne bo posrečil. Lampek misli, da se bodo gospodje v Celovcu ustrašili celovških nemških protinikov. Pobožna želja! Proti Lampetu je na razpolago toliko ne samo slovenskih, nego tudi nemških prič, ki lahko svedočijo o njegovih „žurnalistiški pobesnelosti“, da se tožencem ni malo nibati nemške porotniške klopi! Zato se trdno nadejamo, da se Lampetova spekulacija ne bo posrečila! Lampkov nastop proti „Mirovemu“ je pa še v drugem oziru veleznačilen! Razžaljenega se čuti tisti Lampe, ki sedi v uredništvu enega lista, ki uganja dan za dnevom najpodlejša lopovstva in krade na najinfamnejši način čast in poštenje dostojnim ljudem pod zaščito poslanske imunitete drja. Naceta Žitnika! In človek, ki bi sedel neprestano na zatožni klopi, ako bi njegov list ne varovala Žitnikova imuniteta, si upa igrati žaljeno nedolžnost in preganjati s tožbami ljudi, ki niso storili drugega, kakor da so po zaslugi označili njegovo delovanje! To je že skrajna nesramnost in impertinenca!

— **Nečuvne razmere** morajo vladati pri bolniški blagajni v Šent Vidu. Klanfarjev Tone je šel v Lurd molit za klerikalno župansko zvezo — doma pa umirajo delavci pomanjkanje, ker jim bolniška blagajna v Št. Vidu že šest tednov ne izplačuje zakonite bolniške podpore. To je kaj groznega. Delavec je plačeval v blagajno, sedaj, ko je bolan, ko nima zasluzka, pa mu blagajna ne plačuje bolniške podpore. Kje pa je denar? Če bi bilo vse v redu, zakaj se ni sklical občni zbor, da bi bil preskrbel denar. Ker ima država nadzorstvo nad blagajno, priporočamo vladi nujno, naj stvar preišče, sicer se bo lahko reklo, da daje vlada šentviškim katoliškim izkoriščevalcem delavcev potuho.

— **Naše „nemške“ šole.** — Iz slovenskega Štajerja se nam piše: Že opetovano smo v vašem cenjenem listu pisali o nemških naših ljudskih šolah po slov. Štajerju ter nedavno obširno obrazložili, kako se te šole snujejo med nami ter kaj bi bilo oventualno ukreniti v to, da se zle posledice teh ponemčevalnic kolikor toliko paralizirajo. Seveda se ne zgodi ničesar. To je že tako modus pri nas. Upajmo, da bode boljše. Preostaja nam itak le še — upanje. Napočila bode kmalu doba zasedanja deželnega zbora. Tu imamo vendar tudi Slovenoi par poslancev. Od teh pričakujemo za trdno, da zastavijo ves svoj vpliv v prilogo našega osnovnega šolstva ter se dotaknejo tudi naših nem. šol. Osobito naj vprašajo, kako je to, da se nemške šole koj razširijo, dočim se prenapol-

njene slov. ljudske šole leta — eno-razredne. Le pogledjmo število otrok na „nemških“ šolah. Če bi veljalo za naše slov. šole isto razmerje nego za „nemške“, bi sploh Slovenenci na Štajerskem ne smeli imeti niti ene — enorazrednice. — Kakor je „Domovina“ pred par dnevi pisala, nameravajo v Vojniku tamošnjo posilni-nemško šolo zopet — razširiti; pa nimajo niti otrok za dvorazrednico! In tako prakticirajo povsod, če se gre za naše „uboge“ Nemce! — Seve, v Gradcu delajo, kar hočejo, mi Slovenci pa slejajmo in — molčimo! Ob novi sesiji deželnozbornski bode treba tozadevno povzdigniti resen in krepak glas. Na noge torej, „ljudski“ poslanci!

— **Poštna vest.** Premeščeni so: poštni tajnik Karel Czernohorsky iz Trsta v Gradec, oficijal Alojzij Czernich iz Ljubljane v Pulj, asistent Alojzij Pino iz Metkoviča v Pazin, mornarski podčastnik Blazilin Bobič je imenovan za asistenta, višja oficijala Josip Gambert in Alojzij Loj v Pulju sta šla v pokoj.

— **Policijska vest.** Konceptni praktikant pri policijskem ravnateljstvu v Trstu dr. Ivan Lininger je imenovan za policijskega koncipista.

— **Vojaške vesti.** Premeščen je sanitetni nadporočnik Martin Colarič iz Požuna v Ljubljano. Mel-sebojno sta premeščena stotnika Fr. Schöbinger (nemški Celjan) od 20. k 27. in Artur pl. Imelič od 27. k 20. pešpolku. Vojaški zaslužni križec sta dobila stotnika conte Baldasseroni 27. pešpolka in Vladimir Pirnat trdnjavskega topniškega polka št. 4.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Iz gledališke pisarne: Jutri, v terek, se vprizori prvič izvirna drama „Egoizem“, spisala novelistka gospa Zofka Kveder-Jelovškova, ki je po svojih knjigah in spisih v raznih slovenskih leposlovnih listih vlezdana in priljubljena. V dramu „Egoizem“ nastopijo g. Boleška, g. Nučič, gđ. Noskova in gospa Barjaktarovičeva. Nato se igra drugič vlezabavna burka v treh dejanjih „Prvi“.

— **Slovensko gledališče.** Nedeljska popoldanska ljudska predstava ob znižanih cenah in nabitno polnem gledališču. Kot prva letos uspela drama se igra Morčjeva večnovlada narodna igra s petjem „Revček Andrejček“. Presrečen smeh pri objokanih očeh — Andrejček Verovšek žanje frenetične aplavze. Žel bi jih po vsej pravici tudi če bi ne bilo v nedeljo popoldne in bi bilo gledališče zasedeno od zgolj odraslih gledalskih gurmanov. Une pičce de résistance. Dovern tip nad vse simpatičnega starčka. Konsekventen do zadnjega: še celo v petju se mu pozna, da je že zdavna minul tisti čas, ko mu je grlo še bilo čisto. Aplavz tudi od naše strani. — Jeklen Dragutinovič izborna gorenjska trma. Vse priznanje. Istotako nimamo prav nič izpostaviti Franci Noskovi. Prikupljiv temperament brez visokih pretenzij. Je dokaj napredoval, odkar se je bila od nas poslovila. Do umetnice je pa še nekaj stopenj. — Anže Boleška naraven vaški bebec. Mu dovolimo, da misli, da je bil prav dober. G. Nučiča Pavel ima strašno močan organ, skoro tako močan, kakor g. Bukšek. Prihodnjič vzamemo vato seboj za ušesa. Škoda pljuč; in Pavel ni identičen s Karlom Moorom. Patos pristojna kmetkemu fantu ravno tako malo kakor kmetkemu hlapec mestna obleka. A propos! g. režišer! Kmetске dekle pri delu, pa v svilenih rutah, lakastih črevljih, zlikanih krilih etc; Kmetški hlapeci in fantje v oblekah, ki se jih še drže nitke iz salona za robos-modes — brrr! — Karikature smešne kakor „Salonturist“! To vprašanje je treba definitivno regulirati, dosledno v vseh ozirih in za vse osebe! — Sicer pa, g. Nučič, a la bonne heure! G. Danilo bonvivant. Eh, bien! — G. Betetto biriti-buffo da capo al fine. g. Dragutinovičeva stara ubožica, pa še prav zares. Namreč njena Neža. — Če pravi gđ. Bergantova, „to ni za povedati“, je pa vendarle, „za povedati“, da to še ni kmetški dialekt. Gledalski kmetški dialekt govori je velika umetnost za tistega, ki ž njim ni že od narave obdarjen. Dialekt ni zelje, in zato se ne da posiliti. Kdor ga ne zna, naj raje govori pismeni jezik, toda konsekventno. Mešanica ni nič prida. To vprašanje naj za bodoče uredi edini naš dialektik g. Verovšek, pa z vso strogoostjo, ki jo je zahtevati od režišerja. — Izimši morda stentorja g.

Bukška stoji vse ostalo osobje še precej globoko pod diletantsko črto. Pri tem ne moremo izvzeti niti Barjakarovića, ki šušlja, niti novoangaževanega g. Vukovića, ki grrrka. Če imajo popoldanske predstave pred drugim tudi ta namen, da se daje novincem prilika, da se urijo v nastopih — potem seveda nimamo nič proti temu, če se nam tu pa tam predstavijo v večjih vlogah. Popoldan! Naklonjenosti občinstva in podpore od strani kritike si smejo biti svesti. O napovedanih novi dramski akviziciji, gđ. Košakovi, si iz edinega stavka, ki ga je govorila, pri najbolji volji nismo mogli napraviti sodbe, niti brutto niti netto. Še nekaj; radi populnosti: gđ. Korošarjeva pa res lepo govori. Režija je bila dobra. Da takrat, kadar se bolj razjezi, drugače grmi kot takrat, kadar se zjezi naš mašinst, je skoro verjetno. Kdor zna, ta zna! — Včeraj smo imeli šesto predstavo v tekoči sezoni in videli smo že četrto opero. Iz tega lahko sklepamo, kako velikanskega pomena bi bilo za razvoj naše opere, da bi imeli več let isto operno osobje. Vsi solisti imajo svoj repertoar iz prejšnjih let in potreba je samo prav malo skušenj, da se pevci zopet živje v svoje vloge. Kak je uspeh, to smo videli pri včerajšnjem „Trubaduru“. Opera je bila z zborom že pred davnimi leti našodirana in predlansko leto samo ponovljena. Lansko in letošnje leto pa se je „Trubadur“ uprizoril s prav malo priprav, ker melodijozna opera je prišla že vsemu občinstvu v meso in kri. In le tako je bilo mogoče, da je opera tako sijajno uspela, kakor včeraj. Koliko je vredno, da preide dejanje in glasba izvajajočim v kri in mozeg, je najbolje kazal zbor, ki je bil v vseh nastopih na pravem mestu in je nekateri točke še mostrsko prednašal. Čast zboru, ki se lahko kosa z vsakim zborom večjih gledališč. Kdo izmed solistov je bil najboljši, je težko povedati, kajti peli in igrali so vsi z enako mnogo temperamentom, kar imamo zlasti o g. Ouredniku pohvalno omeniti. Gosp. Reznov je bil lep Troubadur in je vsled velikanskega aplavza moral eno arijo (pred odhodom materi) na pomoč, zakaj ne bi ostala Leonora na odru?) ponavljati. Gospa Skalova je bila vseskozi lepa Leonora zlasti mostrsko je pela predječo in v ječi. Azucene je pela nova altistinja g. Reiso. Stopila je letos šele v prakso in je sploh prvič pela večjo vlogo na odru. Če hočemo biti nepristranski, moramo priznati da je tako v igri kot v petju zelo ugajala. Nje glas sicer še ni popolnoma uglasjen, ampak videti je da ima obsežen in lep organ, s katerim bo pri marljivem studiranju še jako lepe uspehe dosegla. Ker pa je vloga Azucene taka, da pevka lahko prav mostrsko prikriva svoje najhujše napake, zato ne moremo o lepi ciganki izreči že zadnje sodbe. Pohvalno imamo omeniti še g. Betetta (Ferrando), ki je zboru prav lepo pripovedoval zgodbo o ciganki; v ostalem je pa kazal preveč svoj blesteč glas. Gledišče je bilo že dolgo pred začetkom do zadnjega kottička razprodano.

— **O prvem nastopu koncertnega mojstra Leona Funtka** v filharmonični družbi v Helsingforsu piše „Nya pressen“ z dne 10. t. m. sledeče: „V včerajšnjem popularnem koncertu je nastopil kot solist novoangažovani koncertni mojster g. Leon Funtek. Mladi violinist, ki je studiral v Lipskem pri profesorju Sittu, si ni izvolil kot prezentacijski komad niti Wieniawskega, niti Viextempa, niti Beethovena, Mendelssohna ali Brucka, ampak Jeana Sibelija violinisti koncert, ki je znatno povečal zanimanje za prvi nastop. Takoj se mora naglašati, da se je g. Funtek izkazal izbornega, da odličnega umetnika. Njegov glas je bil poln, lep in gorak, predavanje čisto zaokroženo in navdahnjeno z bogatim osebnim življenjem; lok uporablja elegantno in energično; tehnična izurjenost, zlasti kar se tiče igranja oktav in flageoletov, je bila izpopolnjena točno, čisto in virtuozno. Kompozicija, ki stavlja na igralca velike zahteve in ko jo je g. Funtek igral na pamet, mu je prešla, kakor se zdi, popolnoma v meso in kri, zato jo je igral z ljubeznivimi razumevanjem in ji dal najširšo obliko. V adagiu bi morda želeli še nekoliko bolj voluminoznega in bolj izrazitega tona. Razen programa je sviral gosp. Funtek Bachov komad za soloviolino in pokazal tudi pri tem vse lepe sposobnosti lepega predavanja, ki so preje odlikovale njegovo igro. Z novim koncertnim mojestrom si je orkester pridobil solista, ki bo brez dvoma dajal popularnim torkovim koncertom izredno privlačno silo.“

— **Shod poštinskih uradnikov.** Včeraj so se vršili v 33 mestih tostranske državne polovice shodi poštinskih uradnikov z dnevnim redom: časovni avanzma, skrajšanje službene dobe na 35 let, času primerni disciplinarni red, nedeljski počitek in do-

pusti. Tudi ljubljanska podružnica društva poštinskih uradnikov na Dunaju je priredila ob 4. pop. shod v hotelu „Ilirija“ z gori označenim dnevnim redom. Zbor je otvoril predsednik g. K. Mayer, ki je predstavil kot vladnega zastopnika magistratnega komisarja g. Robido, pozdravil poštne nadkontrolorja Grošlja, razne uradniške korporacije, kakor zastopnike magistratnih uradnikov, skupine železniških uradnikov, „Naše zveze“, sodno-kancelijskih in davčnih uradnikov, delegate iz Tržiča, zastopnike oficijantov, zastopnico oficijantinj ter zastopnike časopisja. V nadaljnjem govoru je omenjal govornik, da so zahteve poštinskih uradnikov opravilene. Nihče ni tako slabo situiran kot državni uradniki, ki imajo v Avstriji okoli 100 milijonov kron dolga. Pomoč mora priti. Protekcije mora biti konec. Zahtevamo časovni avanzma, 35letno službeno dobo, moderen disciplinarni red, ker je sedanjí skrajno zastarel. Tudi glede dopustov in nedeljskega počitka je treba napraviti red, da bo poštini uradnik kaj imel od tega, ne pa da bo dobil n. pr. dopust od ravnateljstva s pripombo, če uradne razmere dopuščajo, kar ima za posledico, da marsikaj uradnik potem ne more iti na dopust, ker razmere ne dopuščajo. Ko je govornik prebral nato pozdrav od centralnega vodstva, je poročal oficijal g. Ivan Sirknik o točkah dnevnega reda. Poročilo je bilo prav izbornost sestavljeno. Povzemamo mu le sledeče: Poštini uradniki delajo po 120 do 180 noči na leto, kar gotovo ne more imeti dobrih nasledkov. Še hujšo službo imajo poštini uradniki na železnici, kjer so po 14 do 25 ur v službi in so ravno oni izpostavljeni največjim nevarnostim. Pri žel. katarstovah se gotovo ponesreži poštini uradnik, če se nihče drug ne. Pri discipliniranju poštinskih uradnikov se postopa naravnost inkvizicijsko: preiskovalni sodnik je tožitelj in sodnik obenem. Kar se tiče dopustov, je omeniti: ali je kak dopust, če morajo drugi toliko več delati, če gre kdo na dopust in ko se vrne, mora s podvojeno silo on delati, ker gre med tem spet kdo drugi na „dopust“. Ako se nedeljski počitek in dopusti ne uredi postavnim, naj se vsaj naredbenim potom. Poročilo je bilo sprejeto z velikim odobravanjem, na kar je poročevalec prebral sledečo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta: Poštino prometno uradništvo, zborujoče 14. oktobra na Dunaju in 32 mestih tostranske državne polovice glasno protestuje proti temu, da se kljub njegovemu splošno priznanemu žalostnemu položaju še vedno niso temeljno zboljšale njih materialne in pravne razmere. Odločno odklanja objavljeni zboljševalni program, ker ga presega deloma vladajoče draginjske razmere, deloma pa dolgoletna stagnacija avanzmaja in more le povišati že itak obstoječe globoko razburjenje do obupanja. Avstrijski poštini prometni uradniki vztrajajo pri tem, da se jim prej uveljavi njih dolgoletna edino namenu ustrezajoča zahteva, da vsak poštini prometni uradnik po 23 službenih letih doseže plačo VIII. čin. razreda po pravilno urejenem presledovanju, da se jim prej vpelje od visoke strani dovoljena 35letna službena doba kot pravična odškodnina za žrtve, ki so v zvezi z vštvetvijo najnižje aktivitetne doklade, da pride jim prej v veljavo modern službeni red, ki ga je obljubil na lanskem shodu poštinskih uradnikov delegat prejšnjega vodje trgovskega ministrstva, da pa pride v veljavo zlasti tudi moderno disciplinarno postopanje ter da se reši vprašanje dopusta in nedeljskega počitka brez daljnega zavlačevanja in na način, ki bo odgovarjal izredno težavnim službenim razmeram pri pošti in telegrafu. Ko je še g. Mayer pozival navzoče k vztrajanju v navedenih težnjah in ko so zborovalci zaklicalí cesarju „Živel!“ je bil shod končan.

— **Zabavni večer.** Kakor že naznanjeno, priredi pevsko društvo „Slavec“ dne 4. novembra v areni „Narodnega doma“ zabavni večer. Spored tega večera bode obsegal same šaljive zbere, komične prizore in ples. Sodeluje tudi ljubljanski sekret na lok, tako, da bode za zabavo vsestransko skrbnjeno.

— **Novomeški župan odstopi?** Graškim listom se poroča iz Novega mesta, da je župan pl. Sladovič izjavil v občinski seji, da z novim letom odstopi, ker prevzema lekarno.

— **Zaradi sloparjenja s pona-rejenimi pooblastili** pri zadnjih občinskih volitvah v Šmartnem pri Litiji, bo dne 16. t. m. pred deželnim kazenskim sodiščem obravnava proti najstrastnejšemu plačanemu klerikalnemu agitatorju Florijan u Pišku in njegovim tovarišem. Pišek je bil že svoječasno orodje dekana Lavrenčiča ter je zlorabljal svojo službo kot sluga c. kr. krajnega glavarstva pri dostavljanju listin v agitacijske namene. Ljudstvo se je takrat begalo s tem, če bodo voljeni napredni posianci, se bodo podrle vse

cerkve in napravile iz njih št. 13. Čeravno je Pišek vsled tega izgubil kruh, se ni spameval in zlorabljal ga je sedaj dekan Zlogar.

— **Nesreča.** Včeraj zjutraj se je peljal gosp. Mihael Trefalt, ključavničarski mojster iz Mokronoga v Sevnico. Med potjo je po nesreči padel z voza ter bil takoj mrtav. Ponesrečenec je bil 25 let star, dober pevec in igralec na gosli. Bil je splošno jako priljubljen, in žaluje ves trg ob tej nesreči: Bodi pokojniku ohranjen blag spomin!

— **„Zadružna zveza“** v Celju pri svojem glavnem zboru zadnjič ni privolila tiskanja glasila „Narodne stranke za Stajersko“ v svoji tiskarni. Tozadevna govornica je bila torej napačna.

— **„Zadružna Zveza“** v Celju. Svojo tozadevno notico, priobčeno v sobotni številki, popravljamo v toliko, da celjska „Zadružna Zveza“ ni v nikakem stiku z društvom „Zveza slovenskih posojilnic.“ To zadnje društvo obstoji samo še formalno in je lastnik tiskarne, papirne trgovine in „Domovine.“

— **Skrb za slovenske dijake** se kaže zlasti na gimnaziji v Mariboru. Preteklo leto je studiral tam 331 Slovenec, za slovensko knjižnico so pa skrbni gospodje nakupili to leto celih šest slovenskih knjig, in sicer 5 zvezkov Jurčiča in Gregorčičevega Jaba! To je silno veliko duševne hrane za našo mladino! Naravnost neverjetna brezbriznost slovenskih profesorjev na tem zavodu je — tako poroča „Omladina“, kateri so povzeti ti podatki — da se za knjižnico ne zmenijo niti toliko kakor za predlanski sneg. Z opravilnostjo piše torej omenjeni list: Če že nekateri gospodje profesorji kar a limine odklanjajo novejšo slovensko literaturo, pa naj vsaj pomislijo, da mladina ni tako „učena“ in „izbirčna“, da bi presklinjala vse, kar se je tiskalo pri nas leposlovnega v novejšem času. — Vi, ki vam je izročena mladina, ne odtegujte ji hrane, po kateri hrepeni mlada duša!

— **Človekoljubna naprava** Obč. svet v Mariboru se baje ukvarja z vprašanjem, kako ustanoviti mestno bolniško blagajno za obolelega posla, vezana na razmerno kratak čas. Če se ustanovi mestna bolniška blagajna, bo to za posle velika dobrota, ki bi se naj povsod vpeljala. Če le bolniški prispevki ne bodo previsoki!

— **Obesl se je,** kakor poroča „Grazer Tagblatt“, v zaporu v Mariboru potnik Karel Zechner, katerega so aretovali zaradi goljufije. Zechner je rojen leta 1876. v Grätzu pri Opavi, je od svoje žene ločen in je postal lansko leto protestant. Bival je tudi nekako poldrugo leto v Ljubljani. Služboval je kot knjigovodja v neki trgovini, se močno pehal za germanstvo in delal dolgove, kjer je mogel. Nekateri ljubljanci ga poznajo kot gostilniškega veseljaka.

— **Promet tujecev na Stajerskem.** Stajerska deželna zveza za promet tujecev je izdala statistiko o prometu v letu 1905. Pokrajine, kamor zahajajo tuji, a te so večinoma na Gornjem in Srednjem Stajerskem, so imele od tujecev kosmatih dohodkov 23 milijonov, skoraj tri milijone več kot leta 1904. Največ dohodkov je imel Gröbming 5 $\frac{1}{2}$ milijona, Bruck na Muri 3 $\frac{1}{4}$ milijona, Mürzzuschlag 2 milijona, Ljubno, Ptuj itd. po 1 milijon.

— **Umril je v Gradcu** višji drž. pravdnik dr. Aleks. Rigler, star 58 let.

— **Sin mestnega celjskega odbornika M. Tratniga,** ki je — kakor je to poročal naš list — pobil na več krajih v mestu šipe, se je 12. oktobra v Gradcu, odnosno pri Gradcu — M. Trost ustrelil. Usmrtiti je nameraval tudi svojo ljubico, a jo le težko ranil.

— **Pod Rožico** je prva postaja na novi progi na Koroškem. Ljudstvo je okoli in okoli slovenske narodnosti in človek bi mislil, da bo v svojem jeziku dobil vse kar zahteva. Vendar temu ni tako. Slavná žel. direkcija je tudi tu preskrbela, da ni na vsi postaji, ki je v izključno slovenskem kraju, ne enega uradnika, ki bi znal ali hotel slovensko govoriti — za resničnost tega sledeči slučaj. Dva Slovenca (imena na razpolago) sta zahtevala pri blagajni „Pod Rožico“ vozna listka na Jesenice in Bled v slovenskem jeziku, a uradnik ju ni hotel ali mogel razumeti in zato sta se morala odpeljati brez listkov na Jesenice, kjer sta seveda vložila pritožbo. Gotovo je to skrajna impertinenca, da se dela tako s Slovenci. Ali so Nemci tako zabiti, da se niti teh imen ne morejo zapom-

niti v slov. jeziku — menda ne in sl. uprava bi vendar morala skrbeti, da se ustreže tudi slov. občinstvu. Tudi si dovoljujemo vprašanje, zakaj se na Koroškem ne kličejo postaje v obeh jezikih, četudi so na štacijah dvojezični napisii?

— **Iz Soče so potegnili** v Furlaniji Dominika Duka iz Škodovake na Goriškem. Ne ve se, ali se je izvršil samomor ali se je zgodila nesreča.

— **Samomer v bolnici.** V Gorici se je v bolnici obesila nevrastenična Justina Gajdes-Ziani.

— **C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.** Vsled v „Wiener Zeitung“ priobčenega razglasa razpisujejo se v skupno za izvršitev krajevne železnice Kranj-Tržič od km 03 do km 15254 ter za s to v zvezi stoječo obrtniško progo do km 15589 potrebne naprave, oprave in dobave. Dela se odajo prevodoma proti nagradi poprečne vsote. Tozadevne ponudbe se sprejemajo najpozneje do 5. listopada 1906 do 12. ure opoldne pri c. kr. železniškem stavbenem ravnateljstvu na Dunaju, Gumpendorferstrasse 10. Pogoji ter drugi pomoški morejo se vpogledati pri označenem ravnateljstvu.

— **Tatvina in goljufija.** Pred tržaškimi potniki je bil v soboto obsojen 27letni Anton Basza iz Galicije, ker je svojemu gospodarju Josipu Petriču v Trstu ukradel 700 K ter ponaredil na dveh menicah za 230 K podpisa svojih bratov; obsojen je bil na 2 leti težke ječe.

— **Tatvine.** Dne 13. t. m. zjutraj se je dosedaj še neznan tat utihotopil h kurnioi na dvorišču „Narodnega doma“, tam poklal 19 kokoši, vrednih 30 K in jih odnesel. — Pestnici Neži Rudejevi je dne 10. t. neka ženska ukradla z voza, ki je stal na Maličevem dvorišču, zavitek čipk in drugega raznovrstnega blaga. — Ob uro in verzičo je prišel v soboto ponoči ob polu 2. na Rjmski cestizidar Ivan Mohar iz Štepanje vasi. Ko je šel nekoliko vinjen po Rjmski cesti, pristopita k njemu neki slabše oblečen mož z delavsko oblečeno žensko in ga vprašata, koliko je ura. Mohar nič slabega sluteč, potegne uro iz žepa in hoče nanjo pogledati. V tem mu pa potegneta uro z verzičo iz rok ter stečeta tako naglo, da ju ni mogel ujeti. Mohar je oškodovan za 24 K. — Včeraj popoldne je bil ukraden trgovcu gosp. Antonu Šarcu iz predsobe na Sv. Petra cesti štev. 8 sivkast površnik, vreden 90 K. Tatvine sumljiv je neki berač. — V noči od sobote na nedeljo sta bili v kavarni „Ilirija“ ukradeni dve modri biljardni pregrinjali.

— **Prijet sabagent.** Danes zjutraj je prijel na južnem kolodvoru službujoči nadstražnik Večerin Ivana Roliha iz Ilirske Bistrice, ko je potoval z dvanajstimi osebami v Ameriko. Vse je hotel spraviti tja po agenturi Zwilchenbart v Bazlu, od katere bi bil dobil za vsako osebo 10 kron. A izpodleto mu je. Oddali so ga sodišču.

— **V Prestranku** so našli boljše oblečenega, dosedaj še neznanega mrtvega človeka, ki je bil baje zaklan. Nadaljnji podatkov še nimamo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj so se odpeljale z južnega kolodvora v Ameriko 3 Slovenke, nazaj je pa prišlo 100 Slovencev in Hrvatov. V Heb je šlo 40, v Beljak 50, v Ino-most pa 25 Hrvatov.

— **Izgovorjeni in najdene reči.** Gđna. Pavlina Carljeva je izgubila srebrno ovratno verzičo, vredno 14 kron. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena, oziroma najdena dva dežnika, solnčnik, črna torbica z divverzami, bele rokavice, dva stara klobuka, palica in tamburica. — Gospa Marija Koslerjeva je izgubila zlato uro s srebrno verzičo, vredno 108 K. — Črevljarski mojster g. Karel Hinterlechner je našel denarnico s srednjim vsoto denarja. — Policijski stražnik Jožef Ovsec je našel srebrno žensko verzičo. Oboje dobta lastnika pri magistratu.

— **Tedenski izkaz** o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 30. septembra do 6. oktobra 1906. Število novorojencev 27 (= 37.40‰), umrlih 23 (= 30.86‰), med njimi so umrli za dušljivim kašljem 1, za jetiko 5, vsled mrtvouda 1, za različnimi boleznimi 16. Med njimi je bilo tujecev 8 (= 34.87‰), iz zavodov 12 (= 52.15‰) Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za tituzom 4, za vrtico 1, za egiptovsko očesno boleznijo 1 oseba.

* **Najnovejše novice.** Turki ubili 12 Dalmatincev. V davarskih žagah pri Spljetu so turški delavci napadli speče dalmatinske delavce ter jih 12 ubili.

— **Afera Montignoso.** Saksonski ministrski svet je sklenil pod kraljevim predstvom, da vzame grofici Montignoso malo Moniko ter jo prenesejo v Drazdane.

— **Peki štrajkajo** v Buda-pešti. Vojaška oblast daje za ta čas

iz svojih pekaren 20.000 kg kruha na dan.

— **Za boj proti jetiki** sta v avstrijskem proračunu določena dva milijona kron.

* **Kako Nemci jedo.** Sloveči francoski publicist Jules Preux je prepotoval Nemčijo, da prouči ljudstvo in njegove šege in navade. Vse se mu je dopadlo ter pohvalno priznava, da Nemci napredujejo, le način kako jedo, mu ni ugajal. Preux o tem piše: Nemci jedo, dokler se ne napolnijo. Jedo vse, kar jim pride pod roko, a to ves dan, potem pa prežvekujejo in prebavljajo. Kadar začno jesti, ne obstoji več svet za nje. Zarinejo nos v krožnik, razširijo lakte ter ne odmaknejo oči z jedi nitne spregovore, dokler imajo še sploh kaj na krožniku. Ako naletite na kako kost, ne izpuste je tako lahko iz rok: glodajo jo, sekajo, dolbejo in praskajo, kakor da je kaka dragocenost. Cmakajo z ustmi, ližejo nož, nabadajo velikanske kose na vilice ter jih tlačijo v usta. Tudi žene niso v temu boljše kot moški. Kadar ustanejo od mize, se jim obraz rdeči in poti vsled naporenega žvečenja.

* **Severnonemški Lloyd** ima največje trgovsko brodogojne na svetu ter ima 82 prekomorskih parnikov, 42 manjših parnikov, 165 ladij, ki prevažajo premog in dve šolski ladji. Družba ima promet na 37 raznih progah, med temi 5 za Severno, 4 za Južno Ameriko, 2 za Japonsko in Kitajsko in 2 za Avstrijo. Leta 1905. se je na njenih ladjah potrošilo nad 79 centov zaklanega mesa, nadalje 13.000 govedi, 14.200 svinj, 7000 telet, 16.000 ovac, 564.000 perutnine in 59.000 divjačina. Nadalje se je porabilo 6 milijonov jajec, 70.000 centov kruha, 144.500 centov krompirja, 272.500 litrov vina in 1.820.450 litrov piva. Prepeljalo se je 449.000 potnikov. Uslužbencev je bilo na ladjah 21.000. Samo za premog je izdala družba 27.500.000 frankov.

* **Pri avdijenci.** Minister (napram deputaciji švabskih vinorejcev): „... Da, to je vse lepo, ljubi moji možje, kar ste mi tukaj razložili, toda kako pa naj bo v bodoče z vinsko užitnino!“ — Govornik: „Najbolje bi bilo, ekselencia, ako bi uvedli stvar tako, kakor je na Badenskem!“ — Minister: „Kako pa je na Badenskem?“ — Govornik (v vidni zadregi): „Ali neve nobeden izmed vas, kako je ta stvar na Badenskem?“

* **Berolinski hoteli** razpolagajo skupno s 6849 sobami z 10.711 posteljami. Ako pride kdaj 11.000 tujcev, potem že ne morejo vseh prenočiti. Potemtakem so vse vesti o množicah tujcev, ki prihajajo ob posebnih prilikah v Berolin, pretirane.

* **Novi šolski predmet.** V londonskih ljudskih šolah so uvedli nov predmet: pouk o snaženju zob. Vsak dan pred popoldanskim odmorom dobe učenci navodilo o rabi zobne krtačice. Vsak učenec in učenka pokazati učitelju ali učiteljici s kako krtačico in kako si snaži zobe.

Telefonska in urzvojavna poročila.

Dunaj 15. oktobra. Ministrski predsednik Beck nadaljuje danes svoja prizadevanja glede kompromisa zaradi dvetretjinske večine v volilni reformi in glede podržavljenja Severne železnice.

Dunaj 15. oktobra. Jutri predloži vlada novo pogodbo z Lloydove financs hoče vlada izboljšati na ta način, da zniža normalno vrednost delnic, kapital pa pomnoži za 12 milijonov kron.

Dunaj 15. oktobra. 47letni mizarski pomočnik Jos. Altrichter je davi iz ljubosumnosti ustrelil svojega tovariša, ko je ta spal.

Belgrad 15. oktobra. Včeraj je bila otvorjena skupščina s kraljevim reskriptom brez prestolnega govora, da se s tem prepreči dolgotrajna adresna debata. Za predsednika je bil izvoljen stari-radikalec Aca Stanojević, ki se je pa takoj zahvalil na izvolitvi radi bolezní. Potem je bil izvoljen Mika Popović, ki pripada tudi staroradikalni stranki. Treba je še izvoliti 2 podpredsednika in tajnike.

Pariz 15. oktobra. V Epernonu sta trčila dva vlaka; devet oseb je bilo ubitih.

Pariz 15. oktobra. V Longchampsu so bili včeraj veliki izgredi. Izgredniki so užgali vsa poslopja na dirkališču in iz blagajne ukradli četrto milijona frankov. 75 požigalcev so zaprli.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 10. oktobra: Emilija Lubej, goščaeva hči, 3 mes. Vodmatski trg 4. Entero catarrhus.
Dne 12. oktobra: Leopolda Malinovski, gostija, 66 let, Radeckega cesta 11. V sled rakta.
Dne 13. oktobra: Ivana Nosan, zasebnica, 42 let. Dunajska cesta 17. Srčna hiba.
V deželni bolnici:
Dne 9. oktobra: Andrej Rupar, premogar, 21 let. Laryngospasmus. — Fran Teraninus, cestni nadzornik, 43 let. Myelitis. — Helena Čini, zasebnica, 62 let. Laryngospasmus.

Borzna poročila.

Ljubljanska Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 11. oktobra 1906.

Naložbeni papirji	Denar	Blago
4 1/2% majska renta	98 95	99 15
4 1/2% srebrna renta	99 95	100 15
4% avstr. krona renta	99	99 20
4% zлата	116 40	116 60
4% ogrska krona renta	94 60	94 80
4% zлата	112 45	112 65
4% posojilo dež. Kranjske	98 60	99 60
4% posojilo mesta Spjlet	100 50	101 50
4% Zadar	99 30	100 30
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100 05	101 05
4% češka dež. banka k. o.	99 25	99 75
4% zast. pisma gal. dež. hipotetne banke	98 85	99 45
4% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	100 10	101 10
4% zast. pisma Innerst. hranilnice	105 15	106 15
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	100 20	106 70
4% z. pis. ogr. hip. ban. obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100	100 30
4% obl. češke ind. banke	100	100 15
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	100	100 20
4% prior. dolenskih žel.	99 90	100
4% prior. juž. žel. kup. 1/2%	99 50	100
4% avstr. pos. za žel. p. o.	315 65	317 65
	100	100 80

Srečke.

Srečke od l. 1860	213	218
od l. 1864	275	277
tzske	151	153
zem. kred. I. emisije	280	288 50
" II.	284 25	291
ogrsko hip. banke	287	285 50
srbste & hrs. 100	97	105 70
turške	160 65	161 65

Delnice.

Delnice	181	183
Južne železnice	886 50	887 50
Državne železnice	766	776
Avstr.-ogrsko bančne deln.	675 50	676 50
Avstr. kreditne banke	812 50	813 50
Ogrske	242	243
Zimostenske	715	716
Premogokop v Mostu (Brüx)	6 3 05	6 04 05
Alpske montan	773	774
Praske žel. ind. dr.	678 50	679 50
Rima-Murányi	278	282
Trboveljske prem. družbe	676	580
Avstr. orožne tovr. družbe	147	150
Češke sladkorne družbe		

Valute.

Valute	11 35	11 39
C. kr. cekin	19 13	19 13
20 franki	23 47	23 56
24 marke	23 98	24 06
Sovereigns	117 50	117 70
Marke	95 47	95 65
Laški bankovci	252 75	253
Rublji	4 84	5
Dolarji		

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 15. oktobra 1906.

Žitna vrsta	za 50 kg K	7 32
Pšenica za oktober	50	6 53
22. oktober	50	5 21
Koruzza	50	7 18
Oves	50	

Meteorološko poročilo.

Veljavna med mesecem 08-9. Srednji dnevni tlak 736.0 mm.

Oktober	Čar opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrarji	Nebo
13.	9. zv.	730.8	7.2	sl. jzhod	jasno
14.	7. zj.	729.5	2.8	sl. jzhod	oblačno
	3. pop.	729.2	9.4	sl. zrhod	dež
15.	9. zv.	737.6	8.7	sl. jvzh.	dež
	7. zj.	731.6	9.0	brezvetrno	dež
	2. pop.	730.7	13.4	brezvetrno	oblačno

Srednja predvčerašnja in včerašnja temperatura: 7.8° in 7.0°; norm.: 10.9° in 10.8°. Mokrina v 24 urah 3.0 mm in 5.1 mm.

Dva črkostavca
spretna v gladkem in akoidenem stavku sprejme pod ugodnimi pogoji „Zadružna tiskarna v Krškem“.
3630-4

Knjižnice — pozor!

Redke knjige na prodaj!

„Dunajski Zvon“ celoten, 6 letnikov.
„Ljublj. Zvon“ 1881—1906, celoten, skupaj ali posamič.
„Kres“ 1881—1883, 3 letniki. 3729 1
Prodajo posreduje in le pisni na vprašanja rešuje Ivan Bonač, trgovina papirja v Ljubljani.

Salame fine ogrske gl. 1.95; iz gnjati zelo prikljubljene gl. 1.30; dunajske 86 kr.; bolj fine gl. 1.15 za kilo.
Gnjat à la Praga 1 gl.; brez kosti gl. 1.20; pleče brez kosti 95 kr.; suho meso 86 kr.; slanina 88 kr.; glavina fina 50 kr. za kilo. — Fine kranjske klobase, vel. ena 20 kr.
Slivovka, hrastjeve, gl. 1.20 liter pošilja s poštnim povzetenjem od 5 kil naprej. 335—20
Sveži špeh à 80 kr., mast à 85 kr., glava à 40 kr., prašiči iztrebljeni po tržni ceni.
Janko Ev. Sirc v Kranju.

Lepa stanovanja
v novih hišah na Selu
tik glavne ceste z 1, 2 ali 3 sobami kuhinjo in drugimi pripadki se takoj oddajo po zelo nizki ceni.
Več se pozve v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7, pritl. 3315—27

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7-10 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Saiburg, Inomost, Linc, Budejevica, Praga.
7-17 zjutraj. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
11-30 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Saiburg, Inomost, Bregence.
1-05 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
4-00 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Stajer, Linc, Budejevica, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.
7-08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.
7-35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž, 10-23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.
Dohod v Ljubljano juž. žel.:
7-09 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža.
8-44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta, Kočevja.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Cene brez konkurence!

Fr. Igljč
Ljubljana
Mestni trg št. 11
priporočila največjo zalogo 3662-3
nagrobnih vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3

Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodaje Jurčičeve brane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v aložbi „Narodne Tiskarne“. — Te knjige so:

Jozipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI, broširan à 60 kr., elegantno vezan à 1 gl.
Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gl.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravni red, vezan à 2 gl. 80 kr.
Zarizkovi zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.
Dr. Nevezekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.
A. Škerca: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.
Turgenjev: Otci in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.
Štiri novele, broš. à 20 kr.
Beneš-Trebizky: Blodno žuho. Roman, broširan à 70 kr.
Le fabryre: Pariz v Ameriki, broširan à 60 kr.
Stat. nominis umbra: Časnikarstvo in naši časniki, broširano à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dune, Povest, broširano à 15 kr.
Malávy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Klavne pripovedke, broširane à 45 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Unčina. Povest, broš. à 20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gledališče, broširan izvod à 1 gl.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregoričević kritikom, broš. à 50 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen der Slaven“, broširano à 50 kr.

Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovor, prilike in reki. Prej 60 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na vse domače in tuje časnike ter knjige.

Že 13 let obstoječa delavnica za **mehaniško obrt**
in za ključa vničarstvo se z orodjem vred zaradi preselitve proda po nizki ceni. Promet zagotovljen.
Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.
3690 3

Prodajalka
špecijske in manufakturne stroke, pridna, pošena, se sprejme v večjem kraju na Kranjskem.
Ponudbe z navedbo pogojev in sliko (ki se vrne), pod šifro „Prodajalka 907“ na upravništvo „Sl. Nar.“

2 mizarska pomočnika
vajena samostojno delati stavbno delo, se sprejmeta takoj ali pozneje.
Ponudbe naj se naslovi na gosp. **Vekoslava Šešek, Jesenice, Gorenjsko.**
3718—2

Kompanjon
za dobro upejano trgovino se išče. Podjetnik, ki bi bil pripravljen K 14.000 vložiti v to obrt, naj pošlje svoj ofert pod „K 14.000“ na uprav. „Slov. Naroda“ do koncem tega meseca.
Omeniti je še, da bi se njegov kapital obrestoval približno na 15%.
3648—4

„SLOVENSKI NAROD“

se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:

Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
Dolenc Jerica, Prešernove ul. 52.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Terezije cesta, nasproti Kolizeja.
Guštin Lina, Šelenburgove ul. 6.
Hinner Alojzija, hotel „Union“.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
Kleinstejn J., Jurčičev trg št. 3.
Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.
Košir Julija, Hilšerjeve ulice št. 12.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichler I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Svatek J., Mestni trg št. 25.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Treo Julija, Sv. Petra cesta št. 36.
Ušeničnik Fr., Židovske ul. št. 1.
Velkovrh A., Sv. Jakoba trg 8.
Weinert H., južni kolodvor.

Šiška:
Franzot M., Spodnja Šiška na kolodvoru.
Kotnik J., trgovec v Šiški.

Glince pri Ljubljani:
Traun Janko, trgovec.

Kamnik:
Ažman Marija, trafika.

Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika na Glavnem trgu št. 34.

Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.

Tržišč:
Ahačič Jos, trgovec

Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Zgoše, Begunje pri Lescah:
Jagodic Matija, posestnik, trgovec in gostilničar.
Lesce (v bufetu na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.

Bled:
Pretnar Ivan, trgovec.
Jarovnik (Gorenjsko):
Zorè Leopold, trgovec.
Hrušica (Gorenjsko):
Podpac Štefan.
Bohinjska Bistrica:
Grobotek Mijo, trgovec.

Jesenice:
Mesar J., posest. in gostilničar
Schwarz Julija, na kolodvoru.

Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.

Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in trafikant.

Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.

Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Rus Jos., trgovec.
Črni vrh nad Idrijo:
Lampe Ivan, trgovec.
Cerknica:
Kravanja Anton, trafikant.
Pogačnik Alojzij, trgovec;
Popović Janko, trgovec;
Werli Karolina, trafikantinja.
Begunje pri Cirknici:
Stergulec Ivan, hišna št. 31.
Staritr pri Ložu:
Bencina Ivan, trgovec.
Postojna:
Marinšek Jakob, prodajalec.
Št. Peter na Krasu:
Schmelzer J., na kolodvoru
Ilirska Bistrica:
Tomšič Roza, trgovka
Senožeče:
Zelen Ant., gostilničar in trafikant
Komen pri Nabrežini:
Lucija od Švara, trafika.
Zidani most:
Peterman Mary, trafika na kolodvoru.
Celje:
Miklauc Marija, trafika v „Na rodnem domu“.
Celovec:
Sowa Josip, časopisni biró.
Gorica:
Bajt J., ulica Gompa Santo št. 43.
Gabršek A., knjigotržnica.
Hovanski Ivan, Via Corno št. 22.
Kvebej Peter, Kapucinska ul. 1.
Leban Tereza, Corso G. Verdi št. 21.
Schmelzer Karel, trafika na kolodvoru.
Schwarz Josip, trafika, Šolska ulica št. 2 (via scuole 2).
Nabrežina:
Na kolodvoru
Divača:
Na kolodvoru.
Trst:
Grammaticopulo Aristide, Piazza Barriera vecchia (vogal ulice Bosco št. 1).
Lavrenčič Mihael, Piazza Caserma št. 1.
Može Karolina, ulica Miramare št. 1.
Stanič Št., ulica Molin piccolo št. 8.
Opatija:
Tomašič Anton, trafikant.
Pulj:
Schütz Marija, trafika na postaji državnega kolodvora
Reka:
Časopisni biró „Globus“, via Adamich št. 2.
Sikič Gjura, trgovec, via Andrassy št. 7.
Trbojevič Gjura, Via del Molo. Dunaj:
Hočevar Helena, trafikantinja. VIII. Alserstrasse št. 9.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.
Kupuje in prodaja vse vrste rent, nastavnih pisem, priporitost, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcov in deviz
Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2,000.000.—
Zmožen k izkupitju izbranih vrednostnih papirjev in novotuje zapale kupone. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Kakorup in inkasno menic.

Rezervni zaklad K 200.000.—
Isto postaja na vrednostni papirj. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Podružnica v SPLJETU.
Demarne vloge sprejema v tekočem računu ali na vložne knjizice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vrnitja. 3—118
Promet s čeki in nakazilci.

Pomanjkanje slasti pri otrokih, obolelih na želodec, sloni večkrat na tem, da je hrana, ki jo dajemo, sama na sebi pač krepka, toda prebavnim sokovom ne zadosti lahko dostopna. Lahko prebavna Kufekejeva moka za otroke pa zbuja tek in zatorej predstavlja krepko živilo, to je živilo, ki obsega mnogo beljakovine in rudninskih snovi, in ki more biti dojenecem izključno redivo. S takim živilom se lahko zopet v hrano uvede mesna juha in mleko, kakao i. t. d. in s tem preide do navadnih živil.

Postranski zaslužek s pisanjem

in odpošiljanjem naslovov (pri 1000 naslovih okoli 10 K zaslužka). Ponudbi se mora priložiti lastnoročno pisan kuvert z lastnim naslovom. Ponudbe na **Deutsche Adressen Verlags-Anstalt, Drazdane (Dresden) 28.** Želi se navedbe materinoga jezika. 3730

Št. 331 pr.

3731 1

Razpis službe.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem se razpisuje

služba magistratnega sluga

II., event. tudi III. plačilne vrste v stalno popolnitev.

Magistratni sluga II. plačilne vrste imajo letno plačo po 1000 K, sluga III. plačilne vrste pa letno plačo po 900 K.

Vrhnega imajo vsi sluga pravico do dejalnostne doklade v znesku 20% svoje temeljne plače, dalje pravico do službene oprave in do dveh v pokojnino vštevnihi petletnici po 100 K.

Slugam, ki imajo prosto stanovanje, se dejalnostna doklada ne izplačuje. Se nenamenešeni prosilci se imajo izkazati, da so duševno in telesno zdravi, avstrijski državljani v starosti 18—40 let ter slovenščine v besedi in pismu popolnoma zmožni.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri predsedstvu mestnega magistrata **najpozneje do 1. novembra t. l.**

Zakasnele ali pa pomanjkljive prošnje se ne bodo vpoštevale.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. oktobra 1906.

Prodaja

iz konkurznega sklada.

Iz Dragotin Seliškarjevega konkurznega sklada se bode prodala

dne 20. oktobra 1906 ob 9. uri dopoldne

v Ljubljani v **Prešernovih ulicah št. 5,** v pritličju potom javne dražbe

cela oprava mlekarne

obtoječa iz strojev, posod, oprave in drugih stvari.

Inventurni zapisnik in dražbene pogoje je mogoče vpogledati v moji pisarni med uradnimi urami (8—12 in 2—5)

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1906.

Ivan P. Vencajz,

odvetnik v Ljubljani, Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) kot oskrbnik konkurznega sklada.

3716 - 2

Pozor!

50 odstotkov ceneje kot doslej prodajam radi preselitve obrta svojo veliko zalogo

Pozor!

nagrobnihi spomenikov

iz vseh vrst marmorja, izdelanih po lastnem modelu, za katerih trepžnost morem popolnoma jamčiti. — Slavnemu p. n. občinstvu in prečastiti duhovščini v Ljubljani in okolici priporočam dalje svojo veliko zalogo

nagrobnihi okvirov

50 odstot. ceneje kot doslej. Z odlič. spoštovanjem Ignacij Čamerik kamn. mojster Komenskega ulica 26.

3456 - 4

Krila

iz ševioia, lodna, sukna

perilo za dame, juponi, nogavice in modrci

po zelo nizkih cenah

3570-4 pri

Karlu Recknagel

Mestni trg štey. 3.

Trgovski pomočnik

manufakturne in špecerijske stroke, zmožen, zanesljiv prodajalec, več slovenskega in nemškega jezika v govornu in pisavi se takoj sprejme pri tvrdki **A. Primožič, Spodnja Idrija.** 3721 - 2

Kavarna „LEON“

v Ljubljani, na Starem trgu 30 vsak torek, četrtek, soboto in nedeljo

vsu noč odprta.

Z odličnim spoštovanjem

3455 4

Leo in Fani Pogačnik.

Še nikoli kaj takega!

za 7 gld.

3636 3

dolg jesenski ali zimski damski paletot iz angleškega blaga vseh barv po najnovejšem kroju.

Dobiva se samo

v Angl. skladišču oblek

O. Bernatovič

v Ljubljani, Mestni trg 5.

Odlična novost na polju gojitve kože

so po predpisih dermatologa dr. Jessnerja izdelani

Mitin preparati

Milo Mitin

izvrstno prenaša najboljše kože, daje čudovito polt, ima izredno prijeten vonj in je posebno pripravno za umivanje nežne otroške kože. Kos stane K 1.50.

Crème Mitin

prijetno parfimirano, za lepotalne namene izborna pripravno, dela kožo voljno, gibčno, ni mastno, izvrsten pomoček zoper raskavo rdečo in razpoklo kožo. Skodelica stane K 1.50, pločevinasta škatlica 40 vin. 959 - 8

Pasta Mitin

kožnate barve, izvrstno varuje občutljivo in brani vneto kožo. Pločevinasta škatlica 40 vin.

Puder Mitin

rožnat, svetlorumen in bel, čudovitega parfuma, se nadevlje lahko in decentno, se dobro drži, je popolnoma neškodljiv in odgovarja najvišjim zahtevam odličnega ženstva. Cena K 2.40.

Svetli (Licht-) Mitin napravljen z dr. Jessnerjevo Mitin-crème proti ogorenju pred solncem in na lednikih ter proti pegam. — Lonček 1 K.

Zaloga za Ljubljano: **Lehmann Mayr.**

KREWEL & Co.

dr. z om. j., kemiška tvornica **Kolin (Köln) Eifelstr. 33.**

Dr. Ivan Oražen

naznanja, da se zdravi v njegovem ortopedičnem zavodu na Turjaškem trgu št. 4: **raznovrstno skriviljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja i. t. d.** Vse se izvršuje pod osebnim nadzorstvom dr. Oražna, ki daje pojasnila od 9.—10. dop. in od 2.—3. ure popoldne v **Wolfovih ulicah št. 12, I. nadstr.**

3477 10

Ugodna prilika.

V konkurzno maso **Dragotina Puca,** založnika pohištva in tapetništva v Ljubljani, spadajoče

pohištvo, tapetniško blago in izdelki

cenjeno glasom inventarja c. kr. deželnega sodišča ljubljanskega S 20/6/90 sodno na 20.853 K 19 v, oziroma vsled priznanihi izločitvenih zahtev na 20.812 K 19 v, se

proda iz proste roke

vsled sklepa upniškega odbora najboljšemu ponudniku **vkupno (en bloc) za sodno cenilno vrednost ali tudi pod njo** brez poročstva mase za popolnost ali količino prodajnih predmetov.

Ponudbe je doposlati podpisnemu upravniku

do dne 18. oktobra 1906

in priložiti znesek 2000 K kot varščino

Vsak ponudnik je vezan takoj na svojo ponudbo in mora ostati v besedi do dne 24. oktobra 1906.

V teku 3 dni po obvestitvi o sprejemu ponudbe je položiti celo kupnino v roke upravnika in najkasneje v 8 dneh po popolnem plačilu prevzeti kupljene stvari.

Upniški odbor si pridružuje pravico, da ponudbo presodi, sprejme ali odkloni. Vsa natančnejša pojasnila daje podpisani upravnik, pri katerem se je tudi zglasiti radi upogleda inventarja ali ogleda blaga; inventar je pa mogoče vpogledati tudi pri c. kr. deželnem sodišču ljubljanskem.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1906.

Dr. Alojzij Kokalj,

3666 - 3

kot upravnik v konkurzu Dragotina Puca.

Samo **50** vinarjev stane 1 kilo **olja proti prahu**

priznana najboljše vrste pri

Adolfu Hauptmann

tovarna oljnatih barv, firnežev in stekl. kleja v Ljubljani.

3258 - 6

Kožuhovina

najnovejše:

ovratniki, boe, collierji, mufi, oprave za otroke.

Ceno in dobro

priporoča 3571-5

Karel Recknagel

Mestni trg št. 3.

